

Algebră liniară, geometrie analitică și diferențială

seminarul 4

2021-2022

Operații cu subspații vectoriale. Matricea de schimbare a bazei.
Transformări liniare.

Spații vectoriale finit generate:

Exercițiu

Să se verifice dacă formează bază:

(a) $S = \{v_1 = (1, 1, 0), v_2 = (1, 0, 0), v_3 = (1, 1, 1)\}$

(b) $S = \{A_1 = \begin{pmatrix} 1 & 4 & 0 \\ -1 & 0 & 0 \end{pmatrix}, A_2 = \begin{pmatrix} 0 & 2 & -1 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}, A_3 = \begin{pmatrix} 0 & 0 & 1 \\ 1 & 0 & 1 \end{pmatrix}, A_4 = \begin{pmatrix} 3 & 0 & 0 \\ 0 & -1 & 0 \end{pmatrix}\}$

Spații vectoriale finit generate:

Teoremă

Fie V un $\mathbb{k}$ -spațiu vectorial, $\dim_{\mathbb{k}} V = n < \infty$ și
 $S = \{\mathbf{v}_1, \dots, \mathbf{v}_s\} \subset V$ o mulțime de vectori. Atunci:

- ▶ Dacă $s > n$, atunci S este liniar dependentă;
- ▶ Dacă $s < n$, atunci S nu generează V , adică $V \neq \text{Span}(S)$;
- ▶ Dacă $s = n$, atunci:

S este bază $\Leftrightarrow S$ este liniar independentă $\Leftrightarrow S$ generează V .

Spații vectoriale finit generate:

Soluție:

Folosim ultimul caz din teoremă.

Spații vectoriale finit generate:

Soluție:

Folosim ultimul caz din teoremă.

(a) Dimensiunea lui $\mathbb{R}^3$ este 3, iar $|S| = 3$. Deci

S este bază $\Leftrightarrow S$ este liniar independentă $\Leftrightarrow S$ generează $\mathbb{R}^3$.

Spații vectoriale finit generate:

Soluție:

Folosim ultimul caz din teoremă.

(a) Dimensiunea lui $\mathbb{R}^3$ este 3, iar $|S| = 3$. Deci

S este bază $\Leftrightarrow S$ este liniar independentă $\Leftrightarrow S$ generează $\mathbb{R}^3$.

Verificăm liniar independența vectorilor din S .

Spații vectoriale finit generate:

Soluție:

Folosim ultimul caz din teoremă.

(a) Dimensiunea lui $\mathbb{R}^3$ este 3, iar $|S| = 3$. Deci

S este bază $\Leftrightarrow S$ este liniar independentă $\Leftrightarrow S$ generează $\mathbb{R}^3$.

Verificăm liniar independența vectorilor din S . Sistemul este liniar independent dacă din $\alpha_1 v_1 + \alpha_2 v_2 + \alpha_3 v_3 = 0$ obținem ca unică soluție $\alpha_1 = \alpha_2 = \alpha_3 = 0$.

Spații vectoriale finit generate:

Soluție:

Folosim ultimul caz din teoremă.

(a) Dimensiunea lui $\mathbb{R}^3$ este 3, iar $|S| = 3$. Deci

S este bază $\Leftrightarrow S$ este liniar independentă $\Leftrightarrow S$ generează $\mathbb{R}^3$.

Verificăm liniar independența vectorilor din S . Sistemul este liniar independent dacă din $\alpha_1 v_1 + \alpha_2 v_2 + \alpha_3 v_3 = 0$ obținem ca unică soluție $\alpha_1 = \alpha_2 = \alpha_3 = 0$. Înlocuim și obținem sistemul de ecuații liniare:

Spații vectoriale finit generate:

Soluție:

Folosim ultimul caz din teoremă.

(a) Dimensiunea lui $\mathbb{R}^3$ este 3, iar $|S| = 3$. Deci

S este bază $\Leftrightarrow S$ este liniar independentă $\Leftrightarrow S$ generează $\mathbb{R}^3$.

Verificăm liniar independența vectorilor din S . Sistemul este liniar independent dacă din $\alpha_1 v_1 + \alpha_2 v_2 + \alpha_3 v_3 = 0$ obținem ca unică soluție $\alpha_1 = \alpha_2 = \alpha_3 = 0$. Înlocuim și obținem sistemul de ecuații liniare:

$$\begin{cases} \alpha_1 + \alpha_2 + \alpha_3 = 0 \\ \alpha_1 + \alpha_3 = 0 \\ \alpha_3 = 0 \end{cases}$$

Spații vectoriale finit generate:

Sistemul de ecuații liniare este compatibil determinat dacă

Spații vectoriale finit generate:

Sistemul de ecuații liniare este compatibil determinat dacă determinantul matricei sistemului este nenul.

Spații vectoriale finit generate:

Sistemul de ecuații liniare este compatibil determinat dacă determinantul matricei sistemului este nenul. Calculăm determinantul:

$$\det A = \begin{vmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 1 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 1 \end{vmatrix} \neq 0,$$

Spații vectoriale finit generate:

Sistemul de ecuații liniare este compatibil determinat dacă determinantul matricei sistemului este nenul. Calculăm determinantul:

$$\det A = \begin{vmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 1 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 1 \end{vmatrix} \neq 0,$$

Rezultă că S este liniar independentă, deci S este bază pentru $\mathbb{R}^3$.

Spații vectoriale finit generate:

Sistemul de ecuații liniare este compatibil determinat dacă determinantul matricei sistemului este nenul. Calculăm determinantul:

$$\det A = \begin{vmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 1 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 1 \end{vmatrix} \neq 0,$$

Rezultă că S este liniar independentă, deci S este bază pentru $\mathbb{R}^3$.
(b) Vectorii nu formează bază deoarece

Spații vectoriale finit generate:

Sistemul de ecuații liniare este compatibil determinat dacă determinantul matricei sistemului este nenul. Calculăm determinantul:

$$\det A = \begin{vmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 1 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 1 \end{vmatrix} \neq 0,$$

Rezultă că S este liniar independentă, deci S este bază pentru $\mathbb{R}^3$.

(b) Vectorii nu formează bază deoarece $|S| = 4$ și dimensiunea spațiului este 6 (orice două baze au același cardinal).

Spații vectoriale finit generate:

Sistemul de ecuații liniare este compatibil determinat dacă determinantul matricei sistemului este nenul. Calculăm determinantul:

$$\det A = \begin{vmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 1 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 1 \end{vmatrix} \neq 0,$$

Rezultă că S este liniar independentă, deci S este bază pentru $\mathbb{R}^3$.

(b) Vectorii nu formează bază deoarece $|S| = 4$ și dimensiunea spațiului este 6 (orice două baze au același cardinal). Deoarece $4 < 6$, obținem că S nu generează spațiul vectorial $\mathcal{M}_{2,3}(\mathbb{R})$.

Spații vectoriale finit generate:

Exercițiu

Să se determine $a \in \mathbb{R}$ astfel încât mulțimile să formeze bază:

(a) $S = \{\mathbf{v}_1 = (a, -1, 0), \mathbf{v}_2 = (1, 1, 3), \mathbf{v}_3 = (1, 0, a)\}$

(b) $S = \{p_1 = a + X, p_2 = 1 - X + X^2, p_3 = X + 2X^2\}$.

Soluție:

Folosim ultimul caz din teoremă. Avem $\dim_{\mathbb{R}} \mathbb{R}^3 = 3$ și $|S| = 3$, deci

S este bază $\Leftrightarrow S$ este liniar independentă $\Leftrightarrow S$ generează $\mathbb{R}^3$.

Spații vectoriale finit generate:

Problema revine la a determina $a \in \mathbb{R}$ astfel încât S să fie liniar independentă.

Spații vectoriale finit generate:

Problema revine la a determina $a \in \mathbb{R}$ astfel încât S să fie liniar independentă.

Știm că S este liniar independentă, deci unica soluție a ecuației $\alpha_1 \mathbf{v}_1 + \alpha_2 \mathbf{v}_2 + \alpha_3 \mathbf{v}_3 = \mathbf{0}$ este $\alpha_1 = \alpha_2 = \alpha_3 = 0$.

Spații vectoriale finit generate:

Problema revine la a determina $a \in \mathbb{R}$ astfel încât S să fie liniar independentă.

Știm că S este liniar independentă, deci unica soluție a ecuației $\alpha_1 \mathbf{v}_1 + \alpha_2 \mathbf{v}_2 + \alpha_3 \mathbf{v}_3 = \mathbf{0}$ este $\alpha_1 = \alpha_2 = \alpha_3 = 0$. Avem sistemul de ecuații liniare:

$$\begin{cases} a\alpha_1 + \alpha_2 + \alpha_3 = 0 \\ -\alpha_1 + \alpha_2 = 0 \\ 3\alpha_2 + a\alpha_3 = 0 \end{cases}$$

despre care știm că este

Spații vectoriale finit generate:

Problema revine la a determina $a \in \mathbb{R}$ astfel încât S să fie liniar independentă.

Știm că S este liniar independentă, deci unica soluție a ecuației $\alpha_1 \mathbf{v}_1 + \alpha_2 \mathbf{v}_2 + \alpha_3 \mathbf{v}_3 = \mathbf{0}$ este $\alpha_1 = \alpha_2 = \alpha_3 = 0$. Avem sistemul de ecuații liniare:

$$\begin{cases} a\alpha_1 + \alpha_2 + \alpha_3 = 0 \\ -\alpha_1 + \alpha_2 = 0 \\ 3\alpha_2 + a\alpha_3 = 0 \end{cases}$$

despre care știm că este compatibil determinat.

Spații vectoriale finit generate:

Problema revine la a determina $a \in \mathbb{R}$ astfel încât S să fie liniar independentă.

Știm că S este liniar independentă, deci unica soluție a ecuației $\alpha_1 \mathbf{v}_1 + \alpha_2 \mathbf{v}_2 + \alpha_3 \mathbf{v}_3 = \mathbf{0}$ este $\alpha_1 = \alpha_2 = \alpha_3 = 0$. Avem sistemul de ecuații liniare:

$$\begin{cases} a\alpha_1 + \alpha_2 + \alpha_3 = 0 \\ -\alpha_1 + \alpha_2 = 0 \\ 3\alpha_2 + a\alpha_3 = 0 \end{cases}$$

despre care știm că este compatibil determinat. Acest lucru este echivalent cu $\det(A) \neq 0$, unde $A = [\mathbf{v}_1 \ \mathbf{v}_2 \ \mathbf{v}_3]$.

Spații vectoriale finit generate:

Obținem că

$$\det A = \begin{vmatrix} a & 1 & 1 \\ -1 & 1 & 0 \\ 0 & 3 & a \end{vmatrix} = a^2 + a - 3 \neq 0.$$

Spații vectoriale finit generate:

Obținem că

$$\det A = \begin{vmatrix} a & 1 & 1 \\ -1 & 1 & 0 \\ 0 & 3 & a \end{vmatrix} = a^2 + a - 3 \neq 0.$$

deci $a \in \mathbb{R} \setminus \left\{ \frac{-1 \pm \sqrt{13}}{2} \right\}$.

Spații vectoriale finit generate:

Exercițiu

Fie u, v, w trei vectori liniar independenți în spațiul vectorial V .

Să se studieze liniar dependența vectorilor

$$x = 2u - v + w, y = u + 2w, z = u + 2v - w.$$

Soluție:

Spații vectoriale finit generate:

Exercițiu

Fie u, v, w trei vectori liniar independenți în spațiul vectorial V .

Să se studieze liniar dependența vectorilor

$$x = 2u - v + w, y = u + 2w, z = u + 2v - w.$$

Soluție:

Aplicăm definiția:

Spații vectoriale finit generate:

Exercițiu

Fie u, v, w trei vectori liniar independenți în spațiul vectorial V .

Să se studieze liniar dependența vectorilor

$$x = 2u - v + w, y = u + 2w, z = u + 2v - w.$$

Soluție:

Aplicăm definiția: x, y, z sunt liniar independenți dacă din

$ax + by + cz = \mathbf{0}$ obținem $a = b = c = 0$ unica soluție.

Spații vectoriale finit generate:

Exercițiu

Fie u, v, w trei vectori linear independenți în spațiul vectorial V .
Să se studieze linear dependența vectorilor
 $x = 2u - v + w, y = u + 2w, z = u + 2v - w$.

Soluție:

Aplicăm definiția: x, y, z sunt linear independenți dacă din
 $ax + by + cz = \mathbf{0}$ obținem $a = b = c = 0$ unica soluție.

Înlocuim:

$$ax + by + cz = \mathbf{0} \Leftrightarrow a(2u - v + w) + b(u + 2w) + c(u + 2v - w) = \mathbf{0} \Leftrightarrow$$
$$(2a + b + c)u + (-a + 2c)v + (a + 2b - c)w = \mathbf{0}$$

Spații vectoriale finit generate:

Cum u, v, w sunt liniar independenți, din

$$(2a + b + c)u + (-a + 2c)v + (a + 2b - c)w = \mathbf{0}$$

obținem că:

Spații vectoriale finit generate:

Cum u, v, w sunt liniar independenți, din

$$(2a + b + c)u + (-a + 2c)v + (a + 2b - c)w = \mathbf{0}$$

obținem că:

$$\begin{cases} 2a + b + c = 0 \\ -a + 2c = 0 \\ a + b - 2c = 0 \end{cases}$$

Spații vectoriale finit generate:

Cum u, v, w sunt liniar independenți, din

$$(2a + b + c)u + (-a + 2c)v + (a + 2b - c)w = \mathbf{0}$$

obținem că:

$$\begin{cases} 2a + b + c = 0 \\ -a + 2c = 0 \\ a + b - 2c = 0 \end{cases}$$

Spații vectoriale finit generate:

Cum u, v, w sunt liniar independenți, din

$$(2a + b + c)u + (-a + 2c)v + (a + 2b - c)w = \mathbf{0}$$

obținem că:

$$\begin{cases} 2a + b + c = 0 \\ -a + 2c = 0 \\ a + b - 2c = 0 \end{cases}$$

Rezolvăm sistemul:

$$\begin{pmatrix} 2 & 1 & \boxed{1} \\ -1 & 0 & 2 \\ 1 & 1 & -2 \end{pmatrix} \sim$$

Spații vectoriale finit generate:

Cum u, v, w sunt liniar independenți, din

$$(2a + b + c)u + (-a + 2c)v + (a + 2b - c)w = \mathbf{0}$$

obținem că:

$$\begin{cases} 2a + b + c = 0 \\ -a + 2c = 0 \\ a + b - 2c = 0 \end{cases}$$

Rezolvăm sistemul:

$$\begin{pmatrix} 2 & 1 & 1 \\ -1 & 0 & 2 \\ 1 & 1 & -2 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} 2 & 1 & 1 \\ -5 & -2 & 0 \\ 5 & 3 & 0 \end{pmatrix} \sim$$

Spații vectoriale finit generate:

Cum u, v, w sunt liniar independenți, din

$$(2a + b + c)u + (-a + 2c)v + (a + 2b - c)w = \mathbf{0}$$

obținem că:

$$\begin{cases} 2a + b + c = 0 \\ -a + 2c = 0 \\ a + b - 2c = 0 \end{cases}$$

Rezolvăm sistemul:

$$\begin{pmatrix} 2 & 1 & 1 \\ -1 & 0 & 2 \\ 1 & 1 & -2 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} 2 & 1 & 1 \\ -5 & -2 & 0 \\ 5 & 3 & 0 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} 2 & 1 & 1 \\ -1 & 2 & 0 \\ -5 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

Spații vectoriale finit generate:

Cum u, v, w sunt liniar independenți, din

$$(2a + b + c)u + (-a + 2c)v + (a + 2b - c)w = \mathbf{0}$$

obținem că:

$$\begin{cases} 2a + b + c = 0 \\ -a + 2c = 0 \\ a + b - 2c = 0 \end{cases}$$

Rezolvăm sistemul:

$$\begin{pmatrix} 2 & 1 & \boxed{1} \\ -1 & 0 & 2 \\ 1 & 1 & -2 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} 2 & 1 & \boxed{1} \\ -5 & \boxed{-2} & 0 \\ 5 & 3 & 0 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} 2 & 1 & \boxed{1} \\ -1 & \boxed{2} & 0 \\ \boxed{-5} & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

Sistemul este compatibil determinat, deci unica soluție este $a = b = c = 0$.

Spații vectoriale finit generate:

Exercițiu

Fie $S = \{p = 1 + X, q = X + X^2, r = 2 + 3X, t = 1 - X^2\}$. Să se arate că S este sistem de generatori pentru $\mathbb{R}_2[X]$ și să se extragă o bază din S .

Soluție:

Spații vectoriale finit generate:

Exercițiu

Fie $S = \{p = 1 + X, q = X + X^2, r = 2 + 3X, t = 1 - X^2\}$. Să se arate că S este sistem de generatori pentru $\mathbb{R}_2[X]$ și să se extragă o bază din S .

Soluție:

Fie $f = a + bX + cX^2$ un polinom și trebuie să găsim $\alpha_1, \alpha_2, \alpha_3, \alpha_4 \in \mathbb{R}$ astfel ca $f = \alpha_1 p + \alpha_2 q + \alpha_3 r + \alpha_4 t$.

Spații vectoriale finit generate:

Exercițiu

Fie $S = \{p = 1 + X, q = X + X^2, r = 2 + 3X, t = 1 - X^2\}$. Să se arate că S este sistem de generatori pentru $\mathbb{R}_2[X]$ și să se extragă o bază din S .

Soluție:

Fie $f = a + bX + cX^2$ un polinom și trebuie să găsim $\alpha_1, \alpha_2, \alpha_3, \alpha_4 \in \mathbb{R}$ astfel ca $f = \alpha_1 p + \alpha_2 q + \alpha_3 r + \alpha_4 t$. Calculăm rangul matricei sistemului

$$\bar{A} = \left(\begin{array}{cccc|c} \boxed{1} & 0 & 2 & 1 & a \\ 1 & 1 & 3 & 0 & b \\ 0 & 1 & 0 & -1 & c \end{array} \right) \sim$$

Spații vectoriale finit generate:

Exercițiu

Fie $S = \{p = 1 + X, q = X + X^2, r = 2 + 3X, t = 1 - X^2\}$. Să se arate că S este sistem de generatori pentru $\mathbb{R}_2[X]$ și să se extragă o bază din S .

Soluție:

Fie $f = a + bX + cX^2$ un polinom și trebuie să găsim $\alpha_1, \alpha_2, \alpha_3, \alpha_4 \in \mathbb{R}$ astfel ca $f = \alpha_1 p + \alpha_2 q + \alpha_3 r + \alpha_4 t$. Calculăm rangul matricei sistemului

$$\bar{A} = \left(\begin{array}{cccc|c} \boxed{1} & 0 & 2 & 1 & a \\ 1 & 1 & 3 & 0 & b \\ 0 & 1 & 0 & -1 & c \end{array} \right) \sim \left(\begin{array}{cccc|c} \boxed{1} & 0 & 2 & 1 & a \\ 0 & \boxed{1} & 1 & -1 & b - a \\ 0 & 1 & 0 & -1 & c \end{array} \right)$$

Spații vectoriale finit generate:

$$\left(\begin{array}{cccc|c} \boxed{1} & 0 & 2 & 1 & a \\ 0 & \boxed{1} & 1 & -1 & b-a \\ 0 & 1 & 0 & -1 & c \end{array} \right) \sim$$

Spații vectoriale finit generate:

$$\left(\begin{array}{cccc|c} \boxed{1} & 0 & 2 & 1 & a \\ 0 & \boxed{1} & 1 & -1 & b-a \\ 0 & 1 & 0 & -1 & c \end{array} \right) \sim$$
$$\left(\begin{array}{cccc|c} \boxed{1} & 0 & 2 & 1 & a \\ 0 & \boxed{1} & 1 & -1 & b-a \\ 0 & 0 & \boxed{-1} & 0 & c-b+a \end{array} \right),$$

Spații vectoriale finit generate:

$$\left(\begin{array}{cccc|c} \boxed{1} & 0 & 2 & 1 & a \\ 0 & \boxed{1} & 1 & -1 & b-a \\ 0 & 1 & 0 & -1 & c \end{array} \right) \sim$$
$$\left(\begin{array}{cccc|c} \boxed{1} & 0 & 2 & 1 & a \\ 0 & \boxed{1} & 1 & -1 & b-a \\ 0 & 0 & \boxed{-1} & 0 & c-b+a \end{array} \right),$$

deci rangul este 3.

Spații vectoriale finit generate:

$$\left(\begin{array}{cccc|c} \boxed{1} & 0 & 2 & 1 & a \\ 0 & \boxed{1} & 1 & -1 & b-a \\ 0 & 1 & 0 & -1 & c \end{array} \right) \sim$$
$$\left(\begin{array}{cccc|c} \boxed{1} & 0 & 2 & 1 & a \\ 0 & \boxed{1} & 1 & -1 & b-a \\ 0 & 0 & \boxed{-1} & 0 & c-b+a \end{array} \right),$$

deci rangul este 3.

Sistemul este compatibil, adică S formează un sistem de generatori pentru $\mathbb{R}_2[x]$.

Spații vectoriale finit generate:

$$\left(\begin{array}{cccc|c} \boxed{1} & 0 & 2 & 1 & a \\ 0 & \boxed{1} & 1 & -1 & b-a \\ 0 & 1 & 0 & -1 & c \end{array} \right) \sim$$
$$\left(\begin{array}{cccc|c} \boxed{1} & 0 & 2 & 1 & a \\ 0 & \boxed{1} & 1 & -1 & b-a \\ 0 & 0 & \boxed{-1} & 0 & c-b+a \end{array} \right),$$

deci rangul este 3.

Sistemul este compatibil, adică S formează un sistem de generatori pentru $\mathbb{R}_2[x]$.

Din sistemul de generatori extragem o bază.

Spații vectoriale finit generate:

$$\left(\begin{array}{cccc|c} \boxed{1} & 0 & 2 & 1 & a \\ 0 & \boxed{1} & 1 & -1 & b-a \\ 0 & 1 & 0 & -1 & c \end{array} \right) \sim$$
$$\left(\begin{array}{cccc|c} \boxed{1} & 0 & 2 & 1 & a \\ 0 & \boxed{1} & 1 & -1 & b-a \\ 0 & 0 & \boxed{-1} & 0 & c-b+a \end{array} \right),$$

deci rangul este 3.

Sistemul este compatibil, adică S formează un sistem de generatori pentru $\mathbb{R}_2[x]$.

Din sistemul de generatori extragem o bază. Vectorii liniar independenți sunt

Spații vectoriale finit generate:

$$\left(\begin{array}{cccc|c} \boxed{1} & 0 & 2 & 1 & a \\ 0 & \boxed{1} & 1 & -1 & b-a \\ 0 & 1 & 0 & -1 & c \end{array} \right) \sim$$
$$\left(\begin{array}{cccc|c} \boxed{1} & 0 & 2 & 1 & a \\ 0 & \boxed{1} & 1 & -1 & b-a \\ 0 & 0 & \boxed{-1} & 0 & c-b+a \end{array} \right),$$

deci rangul este 3.

Sistemul este compatibil, adică S formează un sistem de generatori pentru $\mathbb{R}_2[x]$.

Din sistemul de generatori extragem o bază. Vectorii liniar independenți sunt $\{p, q, r\}$ (corespund coloanelor cu pivoți) și formează o bază deoarece $\dim_{\mathbb{R}} \mathbb{R}_2[x] = 3$ și $|\{p, q, r\}| = 3$.

Spații vectoriale finit generate:

Exercițiu

Să se determine coordonatele vectorului în baza B :

(a) $B = \{p_1 = 1, p_2 = 1 + 2X, p_3 = (2 + X)^2\}$, $p = 5 - 2X + X^2$;

(b) $B = \{A_1 = \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ -1 & 0 \end{pmatrix}, A_2 = \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}, A_3 = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ -1 & 0 \end{pmatrix}, A_4 = \begin{pmatrix} -1 & 0 \\ 0 & 2 \end{pmatrix}\}$, $v = \begin{pmatrix} 1 & 5 \\ 4 & -3 \end{pmatrix}$

(c) $B = \{v_1 = (1, 1, 0), v_2 = (1, 0, 0), v_3 = (1, 1, 1)\}$, $v = (5, 8, 3)$.

Spații vectoriale finit generate:

Teoremă

Fie V un $\mathbb{k}$ -spațiu vectorial de dimensiune n și $B = \{\mathbf{v}_1, \dots, \mathbf{v}_n\}$ o mulțime de vectori. Mulțimea B formează bază dacă și numai dacă orice vector $\mathbf{v} \in V$ se exprimă unic sub forma:

$$\mathbf{v} = \alpha_1 \mathbf{v}_1 + \dots + \alpha_n \mathbf{v}_n, \quad \alpha_1, \dots, \alpha_n \in \mathbb{k}.$$

Scalarii $\alpha_1, \dots, \alpha_n$ se numesc **coordonatele vectorului $\mathbf{v}$ în baza B** .

Spații vectoriale finit generate:

Vrem să determinăm coordonatele vectorului $p = 5 - 2x + x^2$ în baza B , unde $B = \{p_1 = 1, p_2 = 1 + 2x, p_3 = (2 + x)^2\}$,

Spații vectoriale finit generate:

Vrem să determinăm coordonatele vectorului $p = 5 - 2x + x^2$ în baza B , unde $B = \{p_1 = 1, p_2 = 1 + 2x, p_3 = (2 + x)^2\}$, deci trebuie să aflăm scalarii $\alpha_1, \alpha_2, \alpha_3 \in \mathbb{R}$ astfel încât $p = \alpha_1 p_1 + \alpha_2 p_2 + \alpha_3 p_3$.

Spații vectoriale finit generate:

Vrem să determinăm coordonatele vectorului $p = 5 - 2x + x^2$ în baza B , unde $B = \{p_1 = 1, p_2 = 1 + 2x, p_3 = (2 + x)^2\}$, deci trebuie să aflăm scalarii $\alpha_1, \alpha_2, \alpha_3 \in \mathbb{R}$ astfel încât

$$p = \alpha_1 p_1 + \alpha_2 p_2 + \alpha_3 p_3.$$

Înlocuim și avem:

$$5 - 2x + x^2 = \alpha_1 + \alpha_2(1 + 2x) + \alpha_3(2 + x)^2,$$

adică

$$5 - 2x + x^2 = (\alpha_1 + \alpha_2 + 4\alpha_3) + (2\alpha_2 + 4\alpha_3)x + \alpha_3x^2.$$

Spații vectoriale finit generate:

Vrem să determinăm coordonatele vectorului $p = 5 - 2x + x^2$ în baza B , unde $B = \{p_1 = 1, p_2 = 1 + 2x, p_3 = (2 + x)^2\}$, deci trebuie să aflăm scalarii $\alpha_1, \alpha_2, \alpha_3 \in \mathbb{R}$ astfel încât

$$p = \alpha_1 p_1 + \alpha_2 p_2 + \alpha_3 p_3.$$

Înlocuim și avem:

$$5 - 2x + x^2 = \alpha_1 + \alpha_2(1 + 2x) + \alpha_3(2 + x)^2,$$

adică

$$5 - 2x + x^2 = (\alpha_1 + \alpha_2 + 4\alpha_3) + (2\alpha_2 + 4\alpha_3)x + \alpha_3 x^2.$$

Obținem sistemul de ecuații liniare:

$$\begin{cases} \alpha_1 + \alpha_2 + 4\alpha_3 = 5 \\ 2\alpha_2 + 4\alpha_3 = -2 \\ \alpha_3 = 1 \end{cases}$$

Spații vectoriale finit generate:

$$\begin{cases} \alpha_1 + \alpha_2 + 4\alpha_3 = 5 \\ 2\alpha_2 + 4\alpha_3 = -2 \\ \alpha_3 = 1 \end{cases}$$

Spații vectoriale finit generate:

$$\begin{cases} \alpha_1 + \alpha_2 + 4\alpha_3 = 5 \\ 2\alpha_2 + 4\alpha_3 = -2 \\ \alpha_3 = 1 \end{cases}$$

Din ultima ecuație găsim $\alpha_3 = 1$, înlocuim și obținem $\alpha_2 = -3$ și $\alpha_1 = 4$. Deci coordonatele vectorului p în baza B sunt $4, -3, 1$ deoarece $p = 4p_1 - 3p_2 + p_3$.

Exemplu

În $\mathbb{R}^3$ se consideră

$$U = \{(x, y, z) : 2x - 3y + z = 0\}$$

și

$$V = \text{Span}\{\mathbf{v}_1 = (-1, 2, 1), \mathbf{v}_2 = (4, 0, -2), \\ \mathbf{v}_3 = (2, 4, 0), \mathbf{v}_4 = (5, -2, -3)\}.$$

Să se arate că U și V sunt subspații și să se determine baze și dimensiuni pentru U , V , $U \cap V$, $U + V$.

Bază și dimensiune pentru U : Avem

$$U = \{(x, y, z) : 2x - 3y + z = 0\} =$$

Bază și dimensiune pentru U : Avem

$$U = \{(x, y, z) : 2x - 3y + z = 0\} = \{(x, y, -2x + 3y) : x, y \in \mathbb{R}\}$$

Bază și dimensiune pentru U : Avem

$$U = \{(x, y, z) : 2x - 3y + z = 0\} = \{(x, y, -2x + 3y) : x, y \in \mathbb{R}\}$$

$$= \{(x, 0, -2x) + (0, y, 3y) : x, y \in \mathbb{R}\} =$$

Bază și dimensiune pentru U : Avem

$$U = \{(x, y, z) : 2x - 3y + z = 0\} = \{(x, y, -2x + 3y) : x, y \in \mathbb{R}\}$$

$$= \{(x, 0, -2x) + (0, y, 3y) : x, y \in \mathbb{R}\} =$$

$$\{x(1, 0, -2) + y(0, 1, 3) : x, y \in \mathbb{R}\} =$$

Bază și dimensiune pentru U : Avem

$$U = \{(x, y, z) : 2x - 3y + z = 0\} = \{(x, y, -2x + 3y) : x, y \in \mathbb{R}\}$$

$$= \{(x, 0, -2x) + (0, y, 3y) : x, y \in \mathbb{R}\} =$$

$$\{x(1, 0, -2) + y(0, 1, 3) : x, y \in \mathbb{R}\} = \text{Span}\{(1, 0, -2), (0, 1, 3)\}$$

Bază și dimensiune pentru U : Avem

$$U = \{(x, y, z) : 2x - 3y + z = 0\} = \{(x, y, -2x + 3y) : x, y \in \mathbb{R}\}$$

$$= \{(x, 0, -2x) + (0, y, 3y) : x, y \in \mathbb{R}\} =$$

$$\{x(1, 0, -2) + y(0, 1, 3) : x, y \in \mathbb{R}\} = \text{Span}\{(1, 0, -2), (0, 1, 3)\}$$

deci $U \leq \mathbb{R}^3$.

Mai mult, $\{\mathbf{u}_1 = (1, 0, -2), \mathbf{u}_2 = (0, 1, 3)\}$ este un sistem de generatori pentru U .

Operații cu subspații vectoriale

Din sistemul de generatori extragem o bază: verificăm dacă $\{\mathbf{u}_1 = (1, 0, -2), \mathbf{u}_2 = (0, 1, 3)\}$ sunt liniar independenți.

Operații cu subspații vectoriale

Din sistemul de generatori extragem o bază: verificăm dacă $\{\mathbf{u}_1 = (1, 0, -2), \mathbf{u}_2 = (0, 1, 3)\}$ sunt liniar independenți. Avem $\{\mathbf{u}_1 = (1, 0, -2), \mathbf{u}_2 = (0, 1, 3)\}$ sunt liniar independenți dacă unica soluție a ecuației

$$\alpha_1 \mathbf{u}_1 + \alpha_2 \mathbf{u}_2 = \mathbf{0}$$

este $\alpha_1 = \alpha_2 = 0$.

Operații cu subspații vectoriale

Din sistemul de generatori extragem o bază: verificăm dacă $\{\mathbf{u}_1 = (1, 0, -2), \mathbf{u}_2 = (0, 1, 3)\}$ sunt liniar independenți. Avem $\{\mathbf{u}_1 = (1, 0, -2), \mathbf{u}_2 = (0, 1, 3)\}$ sunt liniar independenți dacă unica soluție a ecuației

$$\alpha_1 \mathbf{u}_1 + \alpha_2 \mathbf{u}_2 = \mathbf{0}$$

este $\alpha_1 = \alpha_2 = 0$. Înlocuim și avem:

$$\alpha_1 \mathbf{u}_1 + \alpha_2 \mathbf{u}_2 = \mathbf{0} \Leftrightarrow \alpha_1(1, 0, -2) + \alpha_2(0, 1, 3) = (0, 0, 0).$$

Operații cu subspații vectoriale

Din sistemul de generatori extragem o bază: verificăm dacă $\{\mathbf{u}_1 = (1, 0, -2), \mathbf{u}_2 = (0, 1, 3)\}$ sunt liniar independenți. Avem $\{\mathbf{u}_1 = (1, 0, -2), \mathbf{u}_2 = (0, 1, 3)\}$ sunt liniar independenți dacă unica soluție a ecuației

$$\alpha_1 \mathbf{u}_1 + \alpha_2 \mathbf{u}_2 = \mathbf{0}$$

este $\alpha_1 = \alpha_2 = 0$. Înlocuim și avem:

$$\alpha_1 \mathbf{u}_1 + \alpha_2 \mathbf{u}_2 = \mathbf{0} \Leftrightarrow \alpha_1(1, 0, -2) + \alpha_2(0, 1, 3) = (0, 0, 0).$$

Obținem sistemul de ecuații liniare:

$$\begin{cases} \alpha_1 = 0 \\ \alpha_2 = 0 \\ -2\alpha_1 + 3\alpha_2 = 0 \end{cases}$$

Operații cu subspații vectoriale

Este clar că $\alpha_1 = \alpha_2 = 0$ este unica soluție, deci vectorii $\{\mathbf{u}_1 = (1, 0, -2), \mathbf{u}_2 = (0, 1, 3)\}$ sunt liniar independenți.

Operații cu subspații vectoriale

Este clar că $\alpha_1 = \alpha_2 = 0$ este unica soluție, deci vectorii $\{\mathbf{u}_1 = (1, 0, -2), \mathbf{u}_2 = (0, 1, 3)\}$ sunt liniar independenți. Am obținut că

$$B_U = \{\mathbf{u}_1 = (1, 0, -2), \mathbf{u}_2 = (0, 1, 3)\}$$

formează o bază pentru U deoarece este sistem de generatori și sistem liniar independent. În plus, avem $\dim_{\mathbb{R}}(U) = 2 = |B_U|$.

Bază și dimensiune pentru V : Avem

$$V = \text{Span}\{\mathbf{v}_1 = (-1, 2, 1), \mathbf{v}_2 = (4, 0, -2), \mathbf{v}_3 = (2, 4, 0), \mathbf{v}_4 = (5, -2, -3)$$

deci $\{\mathbf{v}_1, \mathbf{v}_2, \mathbf{v}_3, \mathbf{v}_4\}$ formează un sistem de generatori pentru V .

Bază și dimensiune pentru V : Avem

$$V = \text{Span}\{\mathbf{v}_1 = (-1, 2, 1), \mathbf{v}_2 = (4, 0, -2), \mathbf{v}_3 = (2, 4, 0), \mathbf{v}_4 = (5, -2, -3)\}$$

deci $\{\mathbf{v}_1, \mathbf{v}_2, \mathbf{v}_3, \mathbf{v}_4\}$ formează un sistem de generatori pentru V .

Din sistemul de generatori extragem o bază: verificăm dacă

$\{\mathbf{v}_1, \mathbf{v}_2, \mathbf{v}_3, \mathbf{v}_4\}$ sunt liniar independenți.

Operații cu subspații vectoriale

Bază și dimensiune pentru V : Avem

$$V = \text{Span}\{\mathbf{v}_1 = (-1, 2, 1), \mathbf{v}_2 = (4, 0, -2), \mathbf{v}_3 = (2, 4, 0), \mathbf{v}_4 = (5, -2, -3)\}$$

deci $\{\mathbf{v}_1, \mathbf{v}_2, \mathbf{v}_3, \mathbf{v}_4\}$ formează un sistem de generatori pentru V .

Din sistemul de generatori extragem o bază: verificăm dacă

$\{\mathbf{v}_1, \mathbf{v}_2, \mathbf{v}_3, \mathbf{v}_4\}$ sunt liniar independenți.

Avem

$\{\mathbf{v}_1 = (-1, 2, 1), \mathbf{v}_2 = (4, 0, -2), \mathbf{v}_3 = (2, 4, 0), \mathbf{v}_4 = (5, -2, -3)\}$
sunt liniar independenți dacă unica soluție a ecuației

$$\alpha_1 \mathbf{v}_1 + \alpha_2 \mathbf{v}_2 + \alpha_3 \mathbf{v}_3 + \alpha_4 \mathbf{v}_4 = \mathbf{0}$$

este $\alpha_1 = \alpha_2 = \alpha_3 = \alpha_4 = 0$.

Operații cu subspații vectoriale

Înlocuim în $\alpha_1 \mathbf{v}_1 + \alpha_2 \mathbf{v}_2 + \alpha_3 \mathbf{v}_3 + \alpha_4 \mathbf{v}_4 = \mathbf{0}$ și obținem

$$\alpha_1(-1, 2, 1) + \alpha_2(4, 0, -2) + \alpha_3(2, 4, 0) + \alpha_4(5, -2, -3) = (0, 0, 0),$$

echivalent cu sistemul de ecuații liniare

Operații cu subspații vectoriale

Înlocuim în $\alpha_1 \mathbf{v}_1 + \alpha_2 \mathbf{v}_2 + \alpha_3 \mathbf{v}_3 + \alpha_4 \mathbf{v}_4 = \mathbf{0}$ și obținem

$$\alpha_1(-1, 2, 1) + \alpha_2(4, 0, -2) + \alpha_3(2, 4, 0) + \alpha_4(5, -2, -3) = (0, 0, 0),$$

echivalent cu sistemul de ecuații liniare

$$\begin{cases} -\alpha_1 + 4\alpha_2 + 2\alpha_3 + 5\alpha_4 = 0 \\ 2\alpha_1 + 4\alpha_3 - 2\alpha_4 = 0 \\ \alpha_1 - 2\alpha_2 - 3\alpha_4 = 0 \end{cases}$$

Operații cu subspații vectoriale

Atunci:

$$\bar{A} = \begin{pmatrix} \boxed{-1} & 4 & 2 & 5 \\ 2 & 0 & 4 & -2 \\ 1 & -2 & 0 & -3 \end{pmatrix} \sim$$

Operații cu subspații vectoriale

Atunci:

$$\bar{A} = \begin{pmatrix} \boxed{-1} & 4 & 2 & 5 \\ 2 & 0 & 4 & -2 \\ 1 & -2 & 0 & -3 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} \boxed{-1} & 4 & 2 & 5 \\ 0 & \boxed{8} & 8 & 8 \\ 0 & 2 & 2 & 2 \end{pmatrix} \sim$$

Operații cu subspații vectoriale

Atunci:

$$\bar{A} = \begin{pmatrix} \boxed{-1} & 4 & 2 & 5 \\ 2 & 0 & 4 & -2 \\ 1 & -2 & 0 & -3 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} \boxed{-1} & 4 & 2 & 5 \\ 0 & \boxed{8} & 8 & 8 \\ 0 & 2 & 2 & 2 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} \boxed{-1} & 4 & 2 & 5 \\ 0 & \boxed{8} & 8 & 8 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

Operații cu subspații vectoriale

Atunci:

$$\bar{A} = \begin{pmatrix} \boxed{-1} & 4 & 2 & 5 \\ 2 & 0 & 4 & -2 \\ 1 & -2 & 0 & -3 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} \boxed{-1} & 4 & 2 & 5 \\ 0 & \boxed{8} & 8 & 8 \\ 0 & 2 & 2 & 2 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} \boxed{-1} & 4 & 2 & 5 \\ 0 & \boxed{8} & 8 & 8 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

deci vectorii

$$\{\mathbf{v}_1 = (-1, 2, 1), \mathbf{v}_2 = (4, 0, -2), \mathbf{v}_3 = (2, 4, 0), \mathbf{v}_4 = (5, -2, -3)\}$$

nu sunt linear independenți.

Operații cu subspații vectoriale

Atunci:

$$\bar{A} = \begin{pmatrix} \boxed{-1} & 4 & 2 & 5 \\ 2 & 0 & 4 & -2 \\ 1 & -2 & 0 & -3 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} \boxed{-1} & 4 & 2 & 5 \\ 0 & \boxed{8} & 8 & 8 \\ 0 & 2 & 2 & 2 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} \boxed{-1} & 4 & 2 & 5 \\ 0 & \boxed{8} & 8 & 8 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

deci vectorii

$\{\mathbf{v}_1 = (-1, 2, 1), \mathbf{v}_2 = (4, 0, -2), \mathbf{v}_3 = (2, 4, 0), \mathbf{v}_4 = (5, -2, -3)\}$

nu sunt linear independenți.

În schimb, obținem $\{\mathbf{v}_1 = (-1, 2, 1), \mathbf{v}_2 = (4, 0, -2)\}$ sunt linear independenți (corespund pivoților).

Am obținut că

$$B_V = \{\mathbf{v}_1 = (-1, 2, 1), \mathbf{v}_2 = (4, 0, -2)\}$$

formează o bază pentru V deoarece este sistem de generatori și sistem liniar independent. În plus, avem $\dim_{\mathbb{R}}(V) = 2 = |B_V|$.

Operații cu subspații vectoriale

Baza și dimensiune pentru $U \cap V$. Aplicăm definiția:

$$U \cap V = \{\mathbf{w} \in \mathbb{R}^3 : \mathbf{w} \in U \text{ și } \mathbf{w} \in V\}$$

Operații cu subspații vectoriale

Baza și dimensiune pentru $U \cap V$. Aplicăm definiția:

$$U \cap V = \{\mathbf{w} \in \mathbb{R}^3 : \mathbf{w} \in U \text{ și } \mathbf{w} \in V\}$$

Fie $\mathbf{w} = (x, y, z) \in U \cap V$, adică $\mathbf{w} \in U$ și $\mathbf{w} \in V$. Atunci:

$$2x - 3y + z = 0,$$

pentru că $\mathbf{w} \in U$ și

$$(x, y, z) = a(-1, 2, 1) + b(4, 0, -2),$$

pentru că $\mathbf{w} \in V$. Avem sistemul

Operații cu subspații vectoriale

Baza și dimensiune pentru $U \cap V$. Aplicăm definiția:

$$U \cap V = \{\mathbf{w} \in \mathbb{R}^3 : \mathbf{w} \in U \text{ și } \mathbf{w} \in V\}$$

Fie $\mathbf{w} = (x, y, z) \in U \cap V$, adică $\mathbf{w} \in U$ și $\mathbf{w} \in V$. Atunci:

$$2x - 3y + z = 0,$$

pentru că $\mathbf{w} \in U$ și

$$(x, y, z) = a(-1, 2, 1) + b(4, 0, -2),$$

pentru că $\mathbf{w} \in V$. Avem sistemul

$$\begin{cases} 2x - 3y + z = 0 \\ -a + 4b = x \\ 2a = y \\ a - 2b = z \end{cases}$$

Înlocuim x, y, z în prima ecuație și obținem

$$2(-a + 4b) - 6a + (a - 2b) = 0,$$

de unde găsim $a = 6/7b$.

Înlocuim x, y, z în prima ecuație și obținem

$$2(-a + 4b) - 6a + (a - 2b) = 0,$$

de unde găsim $a = 6/7b$.

Rezultă că $x = 22/7b$, $y = 12/7b$ și $z = -8/7b$. Deci vectorul $\mathbf{w}$ are forma

$$\mathbf{w} = (22/7b, 12/7b, -8/7b).$$

Operații cu subspații vectoriale

Înlocuim x, y, z în prima ecuație și obținem

$$2(-a + 4b) - 6a + (a - 2b) = 0,$$

de unde găsim $a = 6/7b$.

Rezultă că $x = 22/7b$, $y = 12/7b$ și $z = -8/7b$. Deci vectorul $\mathbf{w}$ are forma

$$\mathbf{w} = (22/7b, 12/7b, -8/7b).$$

$$\begin{aligned} U \cap V &= \{\mathbf{w} \in \mathbb{R}^3 : \mathbf{w} \in U \text{ și } \mathbf{w} \in V\} = \\ &= \{\mathbf{w} = (22/7b, 12/7b, -8/7b) : b \in \mathbb{R}\} = \text{Span}(\{(22, 12, -8)\}). \end{aligned}$$

Am obținut că

$$U \cap V = \text{Span}(\{(22, 12, -8)\}),$$

deci $\{(22, 12, -8)\}$ este un sistem de generatori pentru $U \cap V$.
Cum orice mulțime formată dintr-un singur vector nenul este liniar independentă, obținem că $\{(22, 12, -8)\}$ este bază pentru $U \cap V$.
Mai mult, $\dim_{\mathbb{R}}(U \cap V) = 1$.

Determinăm bază și dimensiune pentru $U + V$.

Din teorema dimensiunii, avem

$$\dim_{\mathbb{R}}(U + V) = \dim_{\mathbb{R}} U + \dim_{\mathbb{R}} V - \dim_{\mathbb{R}}(U \cap V),$$

Determinăm bază și dimensiune pentru $U + V$.

Din teorema dimensiunii, avem

$$\dim_{\mathbb{R}}(U + V) = \dim_{\mathbb{R}} U + \dim_{\mathbb{R}} V - \dim_{\mathbb{R}}(U \cap V),$$

deci

$$\dim_{\mathbb{R}}(U + V) = 2 + 2 - 1 = 3.$$

Determinăm bază și dimensiune pentru $U + V$.

Din teorema dimensiunii, avem

$$\dim_{\mathbb{R}}(U + V) = \dim_{\mathbb{R}} U + \dim_{\mathbb{R}} V - \dim_{\mathbb{R}}(U \cap V),$$

deci

$$\dim_{\mathbb{R}}(U + V) = 2 + 2 - 1 = 3.$$

Metoda 1: Am obținut că $\dim_{\mathbb{R}}(U + V) = 3$ și știm că $U + V \leq \mathbb{R}^3$, iar $\dim_{\mathbb{R}} \mathbb{R}^3 = 3$. Obținem imediat că $U + V = \mathbb{R}^3$, iar o bază pentru $U + V$ este baza canonică din $\mathbb{R}^3$.

Operații cu subspații vectoriale

Metoda 2: Știm că $U + V = \text{Span}(U \cup V)$, deci un sistem de generatori pentru $U + V$ se obține dacă reunim baza lui U cu baza lui V .

Operații cu subspații vectoriale

Metoda 2: Știm că $U + V = \text{Span}(U \cup V)$, deci un sistem de generatori pentru $U + V$ se obține dacă reunim baza lui U cu baza lui V .

Un sistem de generatori pentru $U + V$ este $B_U \cup B_V$, adică

$$\{\mathbf{u}_1 = (1, 0, -2), \mathbf{u}_2 = (0, 1, 3), \mathbf{v}_1 = (-1, 2, 1), \mathbf{v}_2 = (4, 0, -2)\}.$$

Operații cu subspații vectoriale

Metoda 2: Știm că $U + V = \text{Span}(U \cup V)$, deci un sistem de generatori pentru $U + V$ se obține dacă reunim baza lui U cu baza lui V .

Un sistem de generatori pentru $U + V$ este $B_U \cup B_V$, adică

$$\{\mathbf{u}_1 = (1, 0, -2), \mathbf{u}_2 = (0, 1, 3), \mathbf{v}_1 = (-1, 2, 1), \mathbf{v}_2 = (4, 0, -2)\}.$$

Verificăm dacă sunt liniar independenți, adică unica soluție a ecuației

$$\alpha_1 \mathbf{u}_1 + \alpha_2 \mathbf{u}_2 + \alpha_3 \mathbf{v}_1 + \alpha_4 \mathbf{v}_2 = \mathbf{0}$$

este $\alpha_1 = \dots = \alpha_4 = 0$. Înlocuim și obținem:

$$\alpha_1(1, 0, -2) + \alpha_2(0, 1, 3) + \alpha_3(-1, 2, 1) + \alpha_4(4, 0, -2) = (0, 0, 0),$$

deci ajungem la sistemul de ecuații liniare:

Operații cu subspații vectoriale

Metoda 2: Știm că $U + V = \text{Span}(U \cup V)$, deci un sistem de generatori pentru $U + V$ se obține dacă reunim baza lui U cu baza lui V .

Un sistem de generatori pentru $U + V$ este $B_U \cup B_V$, adică

$$\{\mathbf{u}_1 = (1, 0, -2), \mathbf{u}_2 = (0, 1, 3), \mathbf{v}_1 = (-1, 2, 1), \mathbf{v}_2 = (4, 0, -2)\}.$$

Verificăm dacă sunt liniar independenți, adică unica soluție a ecuației

$$\alpha_1 \mathbf{u}_1 + \alpha_2 \mathbf{u}_2 + \alpha_3 \mathbf{v}_1 + \alpha_4 \mathbf{v}_2 = \mathbf{0}$$

este $\alpha_1 = \dots = \alpha_4 = 0$. Înlocuim și obținem:

$$\alpha_1(1, 0, -2) + \alpha_2(0, 1, 3) + \alpha_3(-1, 2, 1) + \alpha_4(4, 0, -2) = (0, 0, 0),$$

deci ajungem la sistemul de ecuații liniare:

$$\begin{cases} \alpha_1 - \alpha_3 + 4\alpha_4 = 0 \\ \alpha_2 + 2\alpha_3 = 0 \\ -2\alpha_1 + 3\alpha_2 + \alpha_3 - 2\alpha_4 = 0 \end{cases}$$

Operații cu subspații vectoriale

Verificăm dacă sistemul este compatibil determinat:

$$[\mathbf{u}_1 \ \mathbf{u}_2 \ \mathbf{v}_1 \ \mathbf{v}_2] = \begin{pmatrix} \boxed{1} & 0 & -1 & 4 \\ 0 & 1 & 2 & 0 \\ -2 & 3 & 1 & -2 \end{pmatrix} \sim$$

Operații cu subspații vectoriale

Verificăm dacă sistemul este compatibil determinat:

$$[\mathbf{u}_1 \ \mathbf{u}_2 \ \mathbf{v}_1 \ \mathbf{v}_2] = \begin{pmatrix} \boxed{1} & 0 & -1 & 4 \\ 0 & 1 & 2 & 0 \\ -2 & 3 & 1 & -2 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} \boxed{1} & 0 & -1 & 4 \\ 0 & \boxed{1} & 2 & 0 \\ 0 & 3 & -1 & 6 \end{pmatrix} \sim$$

Operații cu subspații vectoriale

Verificăm dacă sistemul este compatibil determinat:

$$[\mathbf{u}_1 \ \mathbf{u}_2 \ \mathbf{v}_1 \ \mathbf{v}_2] = \begin{pmatrix} \boxed{1} & 0 & -1 & 4 \\ 0 & 1 & 2 & 0 \\ -2 & 3 & 1 & -2 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} \boxed{1} & 0 & -1 & 4 \\ 0 & \boxed{1} & 2 & 0 \\ 0 & 3 & -1 & 6 \end{pmatrix} \sim$$
$$\begin{pmatrix} \boxed{1} & 0 & -1 & 4 \\ 0 & \boxed{1} & 2 & 0 \\ 0 & 0 & \boxed{-7} & 6 \end{pmatrix}$$

Rezultă că sistemul de ecuații liniare este compatibil nedeterminat, deci

$\{\mathbf{u}_1 = (1, 0, -2), \mathbf{u}_2 = (0, 1, 3), \mathbf{v}_1 = (-1, 2, 1), \mathbf{v}_2 = (4, 0, -2)\}$
este liniar dependentă.

Operații cu subspații vectoriale

Verificăm dacă sistemul este compatibil determinat:

$$[\mathbf{u}_1 \ \mathbf{u}_2 \ \mathbf{v}_1 \ \mathbf{v}_2] = \begin{pmatrix} \boxed{1} & 0 & -1 & 4 \\ 0 & 1 & 2 & 0 \\ -2 & 3 & 1 & -2 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} \boxed{1} & 0 & -1 & 4 \\ 0 & \boxed{1} & 2 & 0 \\ 0 & 3 & -1 & 6 \end{pmatrix} \sim$$
$$\begin{pmatrix} \boxed{1} & 0 & -1 & 4 \\ 0 & \boxed{1} & 2 & 0 \\ 0 & 0 & \boxed{-7} & 6 \end{pmatrix}$$

Rezultă că sistemul de ecuații liniare este compatibil nedeterminat, deci

$\{\mathbf{u}_1 = (1, 0, -2), \mathbf{u}_2 = (0, 1, 3), \mathbf{v}_1 = (-1, 2, 1), \mathbf{v}_2 = (4, 0, -2)\}$ este liniar dependentă.

Vectorii liniar independenți sunt $\{\mathbf{u}_1, \mathbf{u}_2, \mathbf{v}_1\}$. Obținem astfel că o bază pentru $U + V$ este $\{(1, 0, -2), (0, 1, 3), (-1, 2, 1)\}$, deci $\dim_{\mathbb{R}}(U + V) = 3$ (adică $U + V = \mathbb{R}^3$).

Exemplu

Să se determine bază și dimensiune pentru U , V , $U + V$, $U \cap V$, unde $U = \{(x, y, z) : x - 2y + z = 0\}$ și $V = \{(a, 0, a) : a \in \mathbb{R}\}$. Dacă $U \oplus V = \mathbb{R}^3$, descompuneți vectorul $w = (10, 5, 7)$ sub forma $w = u + v$, $u \in U$, $v \in V$.

Bază și dimensiune pentru U : Avem

$$U = \{(x, y, z) : x - 2y + z = 0\} = \{(x, y, -x + 2y) : x, y \in \mathbb{R}\} = \text{Span}\{(1, 0, -1), (0, 1, 2)\}.$$

Bază și dimensiune pentru U : Avem

$$U = \{(x, y, z) : x - 2y + z = 0\} = \{(x, y, -x + 2y) : x, y \in \mathbb{R}\} = \text{Span}\{(1, 0, -1), (0, 1, 2)\}.$$

Obținem că mulțimea $\{(1, 0, -1), (0, 1, 2)\}$ este un sistem de generatori pentru U . Din sistemul de generatori extragem o bază, deci verificăm dacă $\{(1, 0, -1), (0, 1, 2)\}$ este sistem liniar independent.

Operații cu subspații vectoriale

$\{(1, 0, -1), (0, 1, 2)\}$ este sistem liniar independent dacă unica soluție a ecuației

$$\alpha_1(1, 0, -1) + \alpha_2(0, 1, 2) = \mathbf{0}$$

este $\alpha_1 = \alpha_2 = 0$.

Operații cu subspații vectoriale

$\{(1, 0, -1), (0, 1, 2)\}$ este sistem liniar independent dacă unica soluție a ecuației

$$\alpha_1(1, 0, -1) + \alpha_2(0, 1, 2) = \mathbf{0}$$

este $\alpha_1 = \alpha_2 = 0$.

Într-adevăr, din $\alpha_1(1, 0, -1) + \alpha_2(0, 1, 2) = (0, 0, 0)$ găsim soluția unică $\alpha_1 = \alpha_2 = 0$.

Operații cu subspații vectoriale

$\{(1, 0, -1), (0, 1, 2)\}$ este sistem liniar independent dacă unica soluție a ecuației

$$\alpha_1(1, 0, -1) + \alpha_2(0, 1, 2) = \mathbf{0}$$

este $\alpha_1 = \alpha_2 = 0$.

Într-adevăr, din $\alpha_1(1, 0, -1) + \alpha_2(0, 1, 2) = (0, 0, 0)$ găsim soluția unică $\alpha_1 = \alpha_2 = 0$.

Am demonstrat că $\{(1, 0, -1), (0, 1, 2)\}$ este o bază pentru U , deci obținem $\dim_{\mathbb{R}}(U) = 2$.

Bază și dimensiune pentru V :

$$V = \{(a, 0, a) : a \in \mathbb{R}\} = \{a(1, 0, 1) : a \in \mathbb{R}\} = \text{Span}(\{(1, 0, 1)\}).$$

Bază și dimensiune pentru V :

$$V = \{(a, 0, a) : a \in \mathbb{R}\} = \{a(1, 0, 1) : a \in \mathbb{R}\} = \text{Span}(\{(1, 0, 1)\}).$$

Rezultă că $\{(1, 0, 1)\}$ este un sistem de generatori pentru V . Mai mult, $\{(1, 0, 1)\}$ formează o bază pentru V , deci $\dim_{\mathbb{R}}(V) = 1$.

Bază și dimensiune pentru $U \cap V$: Avem

$$U \cap V = \{v \in \mathbb{R}^3 : v \in U, v \in V\} =$$

$$= \{v = (x, y, z) : x - 2y + z = 0, x = z, y = 0\} = \{(0, 0, 0)\}$$

Rezultă că $U \cap V = \{0_{\mathbb{R}^3}\}$, deci $\dim_{\mathbb{R}}(U \cap V) = 0$.

Bază și dimensiune pentru $U + V$: Din teorema dimensiunii rezultă

$$\dim_{\mathbb{R}}(U + V) = \dim_{\mathbb{R}} U + \dim_{\mathbb{R}} V - \dim_{\mathbb{R}}(U \cap V),$$

adică $\dim_{\mathbb{R}}(U + V) = 3$, deci $U + V = \mathbb{R}^3$.

Bază și dimensiune pentru $U + V$: Din teorema dimensiunii rezultă

$$\dim_{\mathbb{R}}(U + V) = \dim_{\mathbb{R}} U + \dim_{\mathbb{R}} V - \dim_{\mathbb{R}}(U \cap V),$$

adică $\dim_{\mathbb{R}}(U + V) = 3$, deci $U + V = \mathbb{R}^3$.

O bază pentru $U + V$ este baza canonică din $\mathbb{R}^3$. Mai mult, deoarece $U + V = \mathbb{R}^3$ și $U \cap V = \{0_{\mathbb{R}^3}\}$, avem $U \oplus V = \mathbb{R}^3$.

Operații cu subspații vectoriale

Descompunem vectorul $w = (10, 5, 7)$ sub forma $w = u + v$,
 $u \in U$, $v \in V$.

Operații cu subspații vectoriale

Descompunem vectorul $w = (10, 5, 7)$ sub forma $w = u + v$,
 $u \in U$, $v \in V$.

Căutăm $u = (x, y, -x + 2y) \in U$ și $v = (a, 0, a) \in V$ astfel ca
 $w = u + v$. Deci trebuie să determinăm $x, y, a \in \mathbb{R}$ astfel încât
 $(10, 5, 7) = (x, y, -x + 2y) + (a, 0, a)$.

Operații cu subspații vectoriale

Descompunem vectorul $w = (10, 5, 7)$ sub forma $w = u + v$, $u \in U$, $v \in V$.

Căutăm $u = (x, y, -x + 2y) \in U$ și $v = (a, 0, a) \in V$ astfel ca $w = u + v$. Deci trebuie să determinăm $x, y, a \in \mathbb{R}$ astfel încât $(10, 5, 7) = (x, y, -x + 2y) + (a, 0, a)$.

Determinăm soluția sistemului

$$\begin{cases} x + a = 10 \\ y = 5 \\ -x + 2y + a = 7 \end{cases}$$

și obținem $x = 13/2, y = 5, a = 7/2$. Deci $(10, 5, 7) = (13/2, 5, 7/2) + (7/2, 0, 7/2)$.

Matricea de schimbare a bazei:

Exemplu

În spațiul vectorial real $\mathbb{R}^3$ considerăm bazele

- (a) $B = \{e_1 = (1, 1, 3), e_2 = (1, 0, 1), e_3 = (1, 1, 1)\}$,
 $B' = \{f_1 = (1, -1, 2), f_2 = (1, 1, 0), f_3 = (2, 0, 1)\}$ și vectorul
 $v = (1, -1, 4)$
- (b) $B = \{e_1 = 1 + 3x - x^2, e_2 = 2x + 5x^2, e_3 = 2 + x + 3x^2\}$,
 $B' = \{f_1 = x + x^2, f_2 = 3 - x, f_3 = 3 + 2x + x^2\}$ și vectorul
 $v = 1 + 2x^2$.

Să se determine matricea de trecere de la baza B la baza B' și să se verifice formula schimbării de coordonate pentru vectorul v la schimbarea bazei.

Matricea de schimbare a bazei:

Determinăm coordonatele vectorilor din B' în funcție de baza B :

Matricea de schimbare a bazei:

Determinăm coordonatele vectorilor din B' în funcție de baza B :

Pentru f_1 determinăm $\alpha_1, \alpha_2, \alpha_3 \in \mathbb{R}$ astfel încât

$$f_1 = \alpha_1 e_1 + \alpha_2 e_2 + \alpha_3 e_3,$$

Matricea de schimbare a bazei:

Determinăm coordonatele vectorilor din B' în funcție de baza B :

Pentru f_1 determinăm $\alpha_1, \alpha_2, \alpha_3 \in \mathbb{R}$ astfel încât

$$f_1 = \alpha_1 e_1 + \alpha_2 e_2 + \alpha_3 e_3,$$

echivalent cu sistemul:

$$\begin{cases} \alpha_1 + \alpha_2 + \alpha_3 = 1 \\ \alpha_1 + \alpha_3 = -1 \\ 3\alpha_1 + \alpha_2 + \alpha_3 = 2 \end{cases}$$

Matricea de schimbare a bazei:

Determinăm coordonatele vectorilor din B' în funcție de baza B :

Pentru f_1 determinăm $\alpha_1, \alpha_2, \alpha_3 \in \mathbb{R}$ astfel încât

$$f_1 = \alpha_1 e_1 + \alpha_2 e_2 + \alpha_3 e_3,$$

echivalent cu sistemul:

$$\begin{cases} \alpha_1 + \alpha_2 + \alpha_3 = 1 \\ \alpha_1 + \alpha_3 = -1 \\ 3\alpha_1 + \alpha_2 + \alpha_3 = 2 \end{cases}$$

Avem:

$$[e_1 \ e_2 \ e_3 | f_1] = \left(\begin{array}{c|ccc} \boxed{1} & 1 & 1 & \vdots & 1 \\ 1 & 0 & 1 & \vdots & -1 \\ 3 & 1 & 1 & \vdots & 2 \end{array} \right) \sim$$

Matricea de schimbare a bazei:

Determinăm coordonatele vectorilor din B' în funcție de baza B :

Pentru f_1 determinăm $\alpha_1, \alpha_2, \alpha_3 \in \mathbb{R}$ astfel încât

$$f_1 = \alpha_1 e_1 + \alpha_2 e_2 + \alpha_3 e_3,$$

echivalent cu sistemul:

$$\begin{cases} \alpha_1 + \alpha_2 + \alpha_3 = 1 \\ \alpha_1 + \alpha_3 = -1 \\ 3\alpha_1 + \alpha_2 + \alpha_3 = 2 \end{cases}$$

Avem:

$$[e_1 \ e_2 \ e_3 | f_1] = \left(\begin{array}{c|ccc} \boxed{1} & 1 & 1 & \vdots & 1 \\ 1 & 0 & 1 & \vdots & -1 \\ 3 & 1 & 1 & \vdots & 2 \end{array} \right) \sim \left(\begin{array}{c|ccc} \boxed{1} & 1 & 1 & \vdots & 1 \\ 0 & -1 & 0 & \vdots & -2 \\ 0 & -2 & -2 & \vdots & -1 \end{array} \right)$$

Matricea de schimbare a bazei:

$$\sim \begin{pmatrix} \boxed{1} & 1 & 1 & \vdots & 1 \\ 0 & \boxed{-1} & 0 & \vdots & -2 \\ 0 & -2 & -2 & \vdots & -1 \end{pmatrix} \sim$$

Matricea de schimbare a bazei:

$$\sim \begin{pmatrix} \boxed{1} & 1 & 1 & \vdots & 1 \\ 0 & \boxed{-1} & 0 & \vdots & -2 \\ 0 & -2 & -2 & \vdots & -1 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} \boxed{1} & 1 & 1 & \vdots & 1 \\ 0 & \boxed{-1} & 0 & \vdots & -2 \\ 0 & 0 & \boxed{-2} & \vdots & 3 \end{pmatrix}$$

Matricea de schimbare a bazei:

$$\sim \begin{pmatrix} \boxed{1} & 1 & 1 & \vdots & 1 \\ 0 & \boxed{-1} & 0 & \vdots & -2 \\ 0 & -2 & -2 & \vdots & -1 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} \boxed{1} & 1 & 1 & \vdots & 1 \\ 0 & \boxed{-1} & 0 & \vdots & -2 \\ 0 & 0 & \boxed{-2} & \vdots & 3 \end{pmatrix}$$

Obținem soluția $\alpha_1 = \frac{1}{2}$, $\alpha_2 = 2$, $\alpha_3 = -\frac{3}{2}$, deci avem prima coloană din matricea $T_{B \rightarrow B'}$

Matricea de schimbare a bazei:

Pentru f_2 determinăm $\beta_1, \beta_2, \beta_3 \in \mathbb{R}$ astfel încât

$$f_2 = \beta_1 \mathbf{e}_1 + \beta_2 \mathbf{e}_2 + \beta_3 \mathbf{e}_3,$$

Matricea de schimbare a bazei:

Pentru f_2 determinăm $\beta_1, \beta_2, \beta_3 \in \mathbb{R}$ astfel încât

$$f_2 = \beta_1 \mathbf{e}_1 + \beta_2 \mathbf{e}_2 + \beta_3 \mathbf{e}_3,$$

echivalent cu sistemul:

$$\begin{cases} \beta_1 & +\beta_2 & +\beta_3 & = 1 \\ \beta_1 & & +\beta_3 & = 1 \\ 3\beta_1 & +\beta_2 & +\beta_3 & = 0 \end{cases}$$

Matricea de schimbare a bazei:

Pentru f_2 determinăm $\beta_1, \beta_2, \beta_3 \in \mathbb{R}$ astfel încât

$$f_2 = \beta_1 \mathbf{e}_1 + \beta_2 \mathbf{e}_2 + \beta_3 \mathbf{e}_3,$$

echivalent cu sistemul:

$$\begin{cases} \beta_1 + \beta_2 + \beta_3 = 1 \\ \beta_1 + \beta_3 = 1 \\ 3\beta_1 + \beta_2 + \beta_3 = 0 \end{cases}$$

Avem:

$$[\mathbf{e}_1 \ \mathbf{e}_2 \ \mathbf{e}_3 | f_2] = \left(\begin{array}{c|ccc} \boxed{1} & 1 & 1 & \vdots & 1 \\ 1 & 0 & 1 & \vdots & 1 \\ 3 & 1 & 1 & \vdots & 0 \end{array} \right) \sim$$

Matricea de schimbare a bazei:

Pentru f_2 determinăm $\beta_1, \beta_2, \beta_3 \in \mathbb{R}$ astfel încât

$$f_2 = \beta_1 \mathbf{e}_1 + \beta_2 \mathbf{e}_2 + \beta_3 \mathbf{e}_3,$$

echivalent cu sistemul:

$$\begin{cases} \beta_1 + \beta_2 + \beta_3 = 1 \\ \beta_1 + \beta_3 = 1 \\ 3\beta_1 + \beta_2 + \beta_3 = 0 \end{cases}$$

Avem:

$$[\mathbf{e}_1 \ \mathbf{e}_2 \ \mathbf{e}_3 | f_2] = \begin{pmatrix} \boxed{1} & 1 & 1 & \vdots & 1 \\ 1 & 0 & 1 & \vdots & 1 \\ 3 & 1 & 1 & \vdots & 0 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} \boxed{1} & 1 & 1 & \vdots & 1 \\ 0 & -1 & 0 & \vdots & 0 \\ 0 & -2 & -2 & \vdots & -3 \end{pmatrix}$$

Matricea de schimbare a bazei:

$$\sim \begin{pmatrix} \boxed{1} & 1 & 1 & \vdots & 1 \\ 0 & -1 & 0 & \vdots & 0 \\ 0 & -2 & -2 & \vdots & -3 \end{pmatrix} \sim$$

Matricea de schimbare a bazei:

$$\sim \begin{pmatrix} \boxed{1} & 1 & 1 & \vdots & 1 \\ 0 & -1 & 0 & \vdots & 0 \\ 0 & -2 & -2 & \vdots & -3 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} \boxed{1} & 1 & 1 & \vdots & 1 \\ 0 & \boxed{-1} & 0 & \vdots & 0 \\ 0 & 0 & \boxed{-2} & \vdots & -3 \end{pmatrix}$$

Matricea de schimbare a bazei:

$$\sim \begin{pmatrix} \boxed{1} & 1 & 1 & \vdots & 1 \\ 0 & -1 & 0 & \vdots & 0 \\ 0 & -2 & -2 & \vdots & -3 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} \boxed{1} & 1 & 1 & \vdots & 1 \\ 0 & \boxed{-1} & 0 & \vdots & 0 \\ 0 & 0 & \boxed{-2} & \vdots & -3 \end{pmatrix}$$

Obținem soluția $\beta_1 = -\frac{1}{2}$, $\beta_2 = 0$, $\beta_3 = \frac{3}{2}$, deci avem a doua coloană din $T_{B \rightarrow B'}$.

Matricea de schimbare a bazei:

Pentru f_3 determinăm $\delta_1, \delta_2, \delta_3 \in \mathbb{R}$ astfel încât

$$f_3 = \delta_1 \mathbf{e}_1 + \delta_2 \mathbf{e}_2 + \delta_3 \mathbf{e}_3,$$

Matricea de schimbare a bazei:

Pentru f_3 determinăm $\delta_1, \delta_2, \delta_3 \in \mathbb{R}$ astfel încât

$$f_3 = \delta_1 e_1 + \delta_2 e_2 + \delta_3 e_3,$$

echivalent cu sistemul:

$$\begin{cases} \delta_1 & +\delta_2 & +\delta_3 & = 2 \\ \delta_1 & & +\delta_3 & = 0 \\ 3\delta_1 & +\delta_2 & +\delta_3 & = 1 \end{cases}$$

Matricea de schimbare a bazei:

Pentru f_3 determinăm $\delta_1, \delta_2, \delta_3 \in \mathbb{R}$ astfel încât

$$f_3 = \delta_1 e_1 + \delta_2 e_2 + \delta_3 e_3,$$

echivalent cu sistemul:

$$\begin{cases} \delta_1 + \delta_2 + \delta_3 = 2 \\ \delta_1 + \delta_3 = 0 \\ 3\delta_1 + \delta_2 + \delta_3 = 1 \end{cases}$$

Avem:

$$[e_1 \ e_2 \ e_3 | f_3] = \left(\begin{array}{c|ccc} \boxed{1} & 1 & 1 & \vdots & 2 \\ 1 & 0 & 1 & \vdots & 0 \\ 3 & 1 & 1 & \vdots & 1 \end{array} \right) \sim$$

Matricea de schimbare a bazei:

Pentru f_3 determinăm $\delta_1, \delta_2, \delta_3 \in \mathbb{R}$ astfel încât

$$f_3 = \delta_1 e_1 + \delta_2 e_2 + \delta_3 e_3,$$

echivalent cu sistemul:

$$\begin{cases} \delta_1 + \delta_2 + \delta_3 = 2 \\ \delta_1 + \delta_3 = 0 \\ 3\delta_1 + \delta_2 + \delta_3 = 1 \end{cases}$$

Avem:

$$[e_1 \ e_2 \ e_3 | f_3] = \begin{pmatrix} \boxed{1} & 1 & 1 & \vdots & 2 \\ 1 & 0 & 1 & \vdots & 0 \\ 3 & 1 & 1 & \vdots & 1 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} \boxed{1} & 1 & 1 & \vdots & 2 \\ 0 & -1 & 0 & \vdots & -2 \\ 0 & -2 & -2 & \vdots & -5 \end{pmatrix}$$

Matricea de schimbare a bazei:

$$\sim \begin{pmatrix} \boxed{1} & 1 & 1 & \vdots & 2 \\ 0 & -1 & 0 & \vdots & -2 \\ 0 & -2 & -2 & \vdots & -5 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} \boxed{1} & 1 & 1 & \vdots & 2 \\ 0 & \boxed{-1} & 0 & \vdots & -2 \\ 0 & 0 & \boxed{-2} & \vdots & -1 \end{pmatrix}$$

Obținem soluția $\delta_1 = -\frac{1}{2}$, $\delta_2 = 2$, $\delta_3 = \frac{1}{2}$, deci găsim ultima coloană din matrice.

Matricea de schimbare a bazei:

Matricea de trecere de la baza B la baza B' este

$$T_{B \rightarrow B'} = \begin{pmatrix} 1/2 & -1/2 & -1/2 \\ 2 & 0 & 2 \\ -3/2 & 3/2 & 1/2 \end{pmatrix}.$$

Matricea de schimbare a bazei:

Determinăm coordonatele vectorului $v = (1, -1, 4)$ în baza B' ,

Matricea de schimbare a bazei:

Determinăm coordonatele vectorului $v = (1, -1, 4)$ în baza B' , deci trebuie să determinăm $\alpha_1, \alpha_2, \alpha_3 \in \mathbb{R}$ astfel încât

$$v = \alpha_1 f_1 + \alpha_2 f_2 + \alpha_3 f_3.$$

Obținem sistemul de ecuații liniare:

$$\begin{cases} \alpha_1 + \alpha_2 + 2\alpha_3 = 1 \\ -\alpha_1 + \alpha_2 = -1 \\ 2\alpha_1 + \alpha_3 = 4 \end{cases}$$

Matricea de schimbare a bazei:

Determinăm coordonatele vectorului $v = (1, -1, 4)$ în baza B' , deci trebuie să determinăm $\alpha_1, \alpha_2, \alpha_3 \in \mathbb{R}$ astfel încât

$$v = \alpha_1 f_1 + \alpha_2 f_2 + \alpha_3 f_3.$$

Obținem sistemul de ecuații liniare:

$$\begin{cases} \alpha_1 + \alpha_2 + 2\alpha_3 = 1 \\ -\alpha_1 + \alpha_2 = -1 \\ 2\alpha_1 + \alpha_3 = 4 \end{cases}$$

Avem:

$$\begin{pmatrix} \boxed{1} & 1 & 2 & \vdots & 1 \\ -1 & 1 & 0 & \vdots & -1 \\ 2 & 0 & 1 & \vdots & 4 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} \boxed{1} & 1 & 2 & \vdots & 1 \\ 0 & 2 & 2 & \vdots & 0 \\ 0 & -2 & -3 & \vdots & 2 \end{pmatrix}$$

Matricea de schimbare a bazei:

$$\begin{pmatrix} \boxed{1} & 1 & 2 & \vdots & 1 \\ 0 & \boxed{2} & 2 & \vdots & 0 \\ 0 & -2 & -3 & \vdots & 2 \end{pmatrix} \sim$$

Matricea de schimbare a bazei:

$$\begin{pmatrix} \boxed{1} & 1 & 2 & \vdots & 1 \\ 0 & \boxed{2} & 2 & \vdots & 0 \\ 0 & -2 & -3 & \vdots & 2 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} \boxed{1} & 1 & 2 & \vdots & 1 \\ 0 & \boxed{2} & 2 & \vdots & 0 \\ 0 & 0 & \boxed{-1} & \vdots & 2 \end{pmatrix}$$

Matricea de schimbare a bazei:

$$\begin{pmatrix} \boxed{1} & 1 & 2 & \vdots & 1 \\ 0 & \boxed{2} & 2 & \vdots & 0 \\ 0 & -2 & -3 & \vdots & 2 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} \boxed{1} & 1 & 2 & \vdots & 1 \\ 0 & \boxed{2} & 2 & \vdots & 0 \\ 0 & 0 & \boxed{-1} & \vdots & 2 \end{pmatrix}$$

Obținem soluția $\alpha_1 = 3$, $\alpha_2 = 2$, $\alpha_3 = -2$.

Matricea de schimbare a bazei:

Aplicăm formula schimbării coordonatelor la schimbarea bazei și găsim coordonatele lui v în baza B :

$$[v]_B = T_{B \rightarrow B'}[v]_{B'} = \begin{pmatrix} 1/2 & -1/2 & -1/2 \\ 2 & 0 & 2 \\ -3/2 & 3/2 & 1/2 \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} 3 \\ 2 \\ -2 \end{pmatrix}$$

Obținem:

$$[v]_B = \begin{pmatrix} -1/2 \\ 2 \\ -5/2 \end{pmatrix}$$

Matricea de schimbare a bazei:

Determinăm coordonatele vectorilor din B' în funcție de baza B :

Matricea de schimbare a bazei:

Determinăm coordonatele vectorilor din B' în funcție de baza B :

Pentru f_1 determinăm $\alpha_1, \alpha_2, \alpha_3 \in \mathbb{R}$ astfel încât

$$f_1 = \alpha_1 e_1 + \alpha_2 e_2 + \alpha_3 e_3,$$

Matricea de schimbare a bazei:

Determinăm coordonatele vectorilor din B' în funcție de baza B :

Pentru f_1 determinăm $\alpha_1, \alpha_2, \alpha_3 \in \mathbb{R}$ astfel încât

$$f_1 = \alpha_1 e_1 + \alpha_2 e_2 + \alpha_3 e_3,$$

echivalent cu sistemul:

$$\begin{cases} \alpha_1 & & +2\alpha_3 & = 0 \\ 3\alpha_1 & +2\alpha_2 & +\alpha_3 & = 1 \\ -\alpha_1 & +5\alpha_2 & +3\alpha_3 & = 1 \end{cases}$$

Matricea de schimbare a bazei:

Determinăm coordonatele vectorilor din B' în funcție de baza B :

Pentru f_1 determinăm $\alpha_1, \alpha_2, \alpha_3 \in \mathbb{R}$ astfel încât

$$f_1 = \alpha_1 e_1 + \alpha_2 e_2 + \alpha_3 e_3,$$

echivalent cu sistemul:

$$\begin{cases} \alpha_1 & & +2\alpha_3 & = 0 \\ 3\alpha_1 & +2\alpha_2 & +\alpha_3 & = 1 \\ -\alpha_1 & +5\alpha_2 & +3\alpha_3 & = 1 \end{cases}$$

Avem:

$$[e_1 \ e_2 \ e_3 | f_1] = \left(\begin{array}{cccc|c} \boxed{1} & 0 & 2 & \vdots & 0 \\ 3 & 2 & 1 & \vdots & 1 \\ -1 & 5 & 3 & \vdots & 1 \end{array} \right) \sim$$

Matricea de schimbare a bazei:

Determinăm coordonatele vectorilor din B' în funcție de baza B :

Pentru f_1 determinăm $\alpha_1, \alpha_2, \alpha_3 \in \mathbb{R}$ astfel încât

$$f_1 = \alpha_1 e_1 + \alpha_2 e_2 + \alpha_3 e_3,$$

echivalent cu sistemul:

$$\begin{cases} \alpha_1 & & +2\alpha_3 & = 0 \\ 3\alpha_1 & +2\alpha_2 & +\alpha_3 & = 1 \\ -\alpha_1 & +5\alpha_2 & +3\alpha_3 & = 1 \end{cases}$$

Avem:

$$[e_1 \ e_2 \ e_3 | f_1] = \left(\begin{array}{cccc|c} \boxed{1} & 0 & 2 & \vdots & 0 \\ 3 & 2 & 1 & \vdots & 1 \\ -1 & 5 & 3 & \vdots & 1 \end{array} \right) \sim \left(\begin{array}{cccc|c} \boxed{1} & 0 & 2 & \vdots & 0 \\ 0 & \boxed{2} & -5 & \vdots & 1 \\ 0 & 5 & 5 & \vdots & 1 \end{array} \right)$$

Matricea de schimbare a bazei:

$$\sim \begin{pmatrix} \boxed{1} & 0 & 2 & \vdots & 0 \\ 0 & \boxed{2} & -5 & \vdots & 1 \\ 0 & 5 & 5 & \vdots & 1 \end{pmatrix} \sim$$

Matricea de schimbare a bazei:

$$\sim \begin{pmatrix} \boxed{1} & 0 & 2 & \vdots & 0 \\ 0 & \boxed{2} & -5 & \vdots & 1 \\ 0 & 5 & 5 & \vdots & 1 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} \boxed{1} & 0 & 2 & \vdots & 0 \\ 0 & \boxed{2} & -5 & \vdots & 1 \\ 0 & 0 & \boxed{35} & \vdots & -3 \end{pmatrix}$$

Matricea de schimbare a bazei:

$$\sim \begin{pmatrix} \boxed{1} & 0 & 2 & \vdots & 0 \\ 0 & \boxed{2} & -5 & \vdots & 1 \\ 0 & 5 & 5 & \vdots & 1 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} \boxed{1} & 0 & 2 & \vdots & 0 \\ 0 & \boxed{2} & -5 & \vdots & 1 \\ 0 & 0 & \boxed{35} & \vdots & -3 \end{pmatrix}$$

Obținem soluția $\alpha_1 = \frac{6}{35}$, $\alpha_2 = \frac{10}{35}$, $\alpha_3 = -\frac{3}{35}$, deci avem prima coloană din matricea $T_{B \rightarrow B'}$

Matricea de schimbare a bazei:

Pentru f_2 determinăm $\beta_1, \beta_2, \beta_3 \in \mathbb{R}$ astfel încât

$$f_2 = \beta_1 \mathbf{e}_1 + \beta_2 \mathbf{e}_2 + \beta_3 \mathbf{e}_3,$$

Matricea de schimbare a bazei:

Pentru f_2 determinăm $\beta_1, \beta_2, \beta_3 \in \mathbb{R}$ astfel încât

$$f_2 = \beta_1 \mathbf{e}_1 + \beta_2 \mathbf{e}_2 + \beta_3 \mathbf{e}_3,$$

echivalent cu sistemul:

$$\begin{cases} \beta_1 & & +2\beta_3 & = 3 \\ 3\beta_1 & +2\beta_2 & +\beta_3 & = -1 \\ -\beta_1 & +5\beta_2 & +3\beta_3 & = 0 \end{cases}$$

Matricea de schimbare a bazei:

Pentru f_2 determinăm $\beta_1, \beta_2, \beta_3 \in \mathbb{R}$ astfel încât

$$f_2 = \beta_1 e_1 + \beta_2 e_2 + \beta_3 e_3,$$

echivalent cu sistemul:

$$\begin{cases} \beta_1 & & +2\beta_3 & = 3 \\ 3\beta_1 & +2\beta_2 & +\beta_3 & = -1 \\ -\beta_1 & +5\beta_2 & +3\beta_3 & = 0 \end{cases}$$

Avem:

$$[e_1 \ e_2 \ e_3 | f_2] = \left(\begin{array}{cccc|c} \boxed{1} & 0 & 2 & \vdots & 3 \\ 3 & 2 & 1 & \vdots & -1 \\ -1 & 5 & 3 & \vdots & 0 \end{array} \right) \sim$$

Matricea de schimbare a bazei:

Pentru f_2 determinăm $\beta_1, \beta_2, \beta_3 \in \mathbb{R}$ astfel încât

$$f_2 = \beta_1 e_1 + \beta_2 e_2 + \beta_3 e_3,$$

echivalent cu sistemul:

$$\begin{cases} \beta_1 & & +2\beta_3 & = 3 \\ 3\beta_1 & +2\beta_2 & +\beta_3 & = -1 \\ -\beta_1 & +5\beta_2 & +3\beta_3 & = 0 \end{cases}$$

Avem:

$$[e_1 \ e_2 \ e_3 | f_2] = \left(\begin{array}{cccc|c} \boxed{1} & 0 & 2 & \vdots & 3 \\ 3 & 2 & 1 & \vdots & -1 \\ -1 & 5 & 3 & \vdots & 0 \end{array} \right) \sim$$

Matricea de schimbare a bazei:

Pentru f_2 determinăm $\beta_1, \beta_2, \beta_3 \in \mathbb{R}$ astfel încât

$$f_2 = \beta_1 e_1 + \beta_2 e_2 + \beta_3 e_3,$$

echivalent cu sistemul:

$$\begin{cases} \beta_1 & & +2\beta_3 & = 3 \\ 3\beta_1 & +2\beta_2 & +\beta_3 & = -1 \\ -\beta_1 & +5\beta_2 & +3\beta_3 & = 0 \end{cases}$$

Avem:

$$[e_1 \ e_2 \ e_3 | f_2] = \left(\begin{array}{cccc|c} \boxed{1} & 0 & 2 & \vdots & 3 \\ 3 & 2 & 1 & \vdots & -1 \\ -1 & 5 & 3 & \vdots & 0 \end{array} \right) \sim \left(\begin{array}{cccc|c} \boxed{1} & 0 & 2 & \vdots & 3 \\ 0 & \boxed{2} & -5 & \vdots & -10 \\ 0 & 5 & 5 & \vdots & 3 \end{array} \right)$$

Matricea de schimbare a bazei:

$$\sim \begin{pmatrix} \boxed{1} & 0 & 2 & \vdots & 3 \\ 0 & \boxed{2} & -5 & \vdots & -10 \\ 0 & 5 & 5 & \vdots & 3 \end{pmatrix} \sim$$

Matricea de schimbare a bazei:

$$\sim \begin{pmatrix} \boxed{1} & 0 & 2 & \vdots & 3 \\ 0 & \boxed{2} & -5 & \vdots & -10 \\ 0 & 5 & 5 & \vdots & 3 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} \boxed{1} & 0 & 2 & \vdots & 3 \\ 0 & \boxed{2} & -5 & \vdots & -10 \\ 0 & 0 & \boxed{35} & \vdots & 56 \end{pmatrix}$$

Matricea de schimbare a bazei:

$$\sim \begin{pmatrix} \boxed{1} & 0 & 2 & \vdots & 3 \\ 0 & \boxed{2} & -5 & \vdots & -10 \\ 0 & 5 & 5 & \vdots & 3 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} \boxed{1} & 0 & 2 & \vdots & 3 \\ 0 & \boxed{2} & -5 & \vdots & -10 \\ 0 & 0 & \boxed{35} & \vdots & 56 \end{pmatrix}$$

Obținem soluția $\beta_1 = -\frac{1}{5}$, $\beta_2 = -1$, $\beta_3 = \frac{8}{5}$, deci avem a doua coloană din $T_{B \rightarrow B'}$.

Matricea de schimbare a bazei:

Pentru f_3 determinăm $\delta_1, \delta_2, \delta_3 \in \mathbb{R}$ astfel încât

$$f_3 = \delta_1 \mathbf{e}_1 + \delta_2 \mathbf{e}_2 + \delta_3 \mathbf{e}_3,$$

Matricea de schimbare a bazei:

Pentru f_3 determinăm $\delta_1, \delta_2, \delta_3 \in \mathbb{R}$ astfel încât

$$f_3 = \delta_1 \mathbf{e}_1 + \delta_2 \mathbf{e}_2 + \delta_3 \mathbf{e}_3,$$

echivalent cu sistemul:

$$\begin{cases} \delta_1 & & +2\delta_3 & = 3 \\ 3\delta_1 & +2\delta_2 & +\delta_3 & = 2 \\ -\delta_1 & +5\delta_2 & +3\delta_3 & = 1 \end{cases}$$

Matricea de schimbare a bazei:

Pentru f_3 determinăm $\delta_1, \delta_2, \delta_3 \in \mathbb{R}$ astfel încât

$$f_3 = \delta_1 e_1 + \delta_2 e_2 + \delta_3 e_3,$$

echivalent cu sistemul:

$$\begin{cases} \delta_1 & & +2\delta_3 & = 3 \\ 3\delta_1 & +2\delta_2 & +\delta_3 & = 2 \\ -\delta_1 & +5\delta_2 & +3\delta_3 & = 1 \end{cases}$$

Avem:

$$[e_1 \ e_2 \ e_3 | f_3] = \left(\begin{array}{cccc|c} \boxed{1} & 0 & 2 & \vdots & 3 \\ 3 & 2 & 1 & \vdots & 2 \\ -1 & 5 & 3 & \vdots & 1 \end{array} \right) \sim$$

Matricea de schimbare a bazei:

Pentru f_3 determinăm $\delta_1, \delta_2, \delta_3 \in \mathbb{R}$ astfel încât

$$f_3 = \delta_1 e_1 + \delta_2 e_2 + \delta_3 e_3,$$

echivalent cu sistemul:

$$\begin{cases} \delta_1 & & +2\delta_3 & = 3 \\ 3\delta_1 & +2\delta_2 & +\delta_3 & = 2 \\ -\delta_1 & +5\delta_2 & +3\delta_3 & = 1 \end{cases}$$

Avem:

$$[e_1 \ e_2 \ e_3 | f_3] = \left(\begin{array}{cccc|c} \boxed{1} & 0 & 2 & \vdots & 3 \\ 3 & 2 & 1 & \vdots & 2 \\ -1 & 5 & 3 & \vdots & 1 \end{array} \right) \sim$$

Matricea de schimbare a bazei:

Pentru f_3 determinăm $\delta_1, \delta_2, \delta_3 \in \mathbb{R}$ astfel încât

$$f_3 = \delta_1 e_1 + \delta_2 e_2 + \delta_3 e_3,$$

echivalent cu sistemul:

$$\begin{cases} \delta_1 & & +2\delta_3 & = 3 \\ 3\delta_1 & +2\delta_2 & +\delta_3 & = 2 \\ -\delta_1 & +5\delta_2 & +3\delta_3 & = 1 \end{cases}$$

Avem:

$$[e_1 \ e_2 \ e_3 | f_3] = \begin{pmatrix} \boxed{1} & 0 & 2 & \vdots & 3 \\ 3 & 2 & 1 & \vdots & 2 \\ -1 & 5 & 3 & \vdots & 1 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} \boxed{1} & 0 & 2 & \vdots & 3 \\ 0 & \boxed{2} & -5 & \vdots & -7 \\ 0 & 5 & 5 & \vdots & 4 \end{pmatrix}$$

Matricea de schimbare a bazei:

$$\sim \begin{pmatrix} \boxed{1} & 0 & 2 & \vdots & 3 \\ 0 & \boxed{2} & -5 & \vdots & -7 \\ 0 & 5 & 5 & \vdots & 4 \end{pmatrix} \sim$$

Matricea de schimbare a bazei:

$$\sim \begin{pmatrix} \boxed{1} & 0 & 2 & \vdots & 3 \\ 0 & \boxed{2} & -5 & \vdots & -7 \\ 0 & 5 & 5 & \vdots & 4 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} \boxed{1} & 0 & 2 & \vdots & 3 \\ 0 & \boxed{2} & -5 & \vdots & -7 \\ 0 & 0 & \boxed{35} & \vdots & 43 \end{pmatrix}$$

Obținem soluția $\delta_1 = \frac{19}{35}$, $\delta_2 = -\frac{3}{7}$, $\delta_3 = \frac{43}{35}$, deci găsim ultima coloană din matrice.

Matricea de schimbare a bazei:

Matricea de trecere de la baza B la baza B' este

$$T_{B \rightarrow B'} = \begin{pmatrix} 6/35 & -1/5 & 19/35 \\ 10/35 & -1 & -3/7 \\ -3/35 & 8/5 & 43/35 \end{pmatrix}.$$

Matricea de schimbare a bazei:

Determinăm coordonatele vectorului $v = 1 + 2x^2$ în baza B' ,

Matricea de schimbare a bazei:

Determinăm coordonatele vectorului $v = 1 + 2x^2$ în baza B' , deci trebuie să determinăm $\alpha_1, \alpha_2, \alpha_3 \in \mathbb{R}$ astfel încât

$$v = \alpha_1 f_1 + \alpha_2 f_2 + \alpha_3 f_3.$$

Obținem sistemul de ecuații liniare:

$$\begin{cases} 3\alpha_2 + 3\alpha_3 = 1 \\ \alpha_1 - \alpha_2 + 2\alpha_3 = 0 \\ \alpha_1 + \alpha_3 = 2 \end{cases}$$

Matricea de schimbare a bazei:

Facem diferența dintre ecuațiile (2) și (3) și obținem $-\alpha_2 + \alpha_3 = -2$. Adunăm ecuația (1) cu ecuația (3) înmulțită cu 3 și obținem $\alpha_3 = -5/6$. Înlocuim și găsim $\alpha_2 = 7/6$ și $\alpha_1 = 17/6$. Obținem soluția $\alpha_1 = 17/6$, $\alpha_2 = 7/6$, $\alpha_3 = -5/6$.

Matricea de schimbare a bazei:

Aplicăm formula schimbării coordonatelor la schimbarea bazei și găsim coordonatele lui v în baza B :

$$[v]_B = T_{B \rightarrow B'}[v]_{B'} = \begin{pmatrix} 6/35 & -1/5 & 19/35 \\ 10/35 & -1 & -3/7 \\ -3/35 & 8/5 & 43/35 \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} 17/6 \\ 7/6 \\ -5/6 \end{pmatrix}$$

Obținem:

$$[v]_B = \begin{pmatrix} 3/5 \\ 0 \\ -1/5 \end{pmatrix}$$

Transformări liniare:

Exemplu

Să se verifice dacă este transformare liniară

$$T : \mathbb{R}^4 \rightarrow \mathbb{R}_3[x], T(a, b, c, d) = (a+c) + 2dx + (a+c-2d)x^2 + bx^3.$$

Transformări liniare:

Exemplu

Să se verifice dacă este transformare liniară

$$T : \mathbb{R}^4 \rightarrow \mathbb{R}_3[x], T(a, b, c, d) = (a+c) + 2dx + (a+c-2d)x^2 + bx^3.$$

Soluție:

Metoda 1: Aplicăm definiția:

Transformări liniare:

Exemplu

Să se verifice dacă este transformare liniară

$$T : \mathbb{R}^4 \rightarrow \mathbb{R}_3[x], T(a, b, c, d) = (a+c) + 2dx + (a+c-2d)x^2 + bx^3.$$

Soluție:

Metoda 1: Aplicăm definiția:

Definiție

Fie V și W două $\mathbb{k}$ -spații vectoriale și $T : V \rightarrow W$ o funcție.

Funcția T se numește **transformare liniară** dacă:

1. $T(\mathbf{u} + \mathbf{v}) = T(\mathbf{u}) + T(\mathbf{v})$ pentru orice doi vectori $\mathbf{u}, \mathbf{v} \in V$;
2. $T(\alpha \mathbf{v}) = \alpha T(\mathbf{v})$, pentru orice vector $\mathbf{v} \in V$ și orice scalar $\alpha \in \mathbb{k}$.

Transformări liniare:

Verificăm (1):

Transformări liniare:

Verificăm (1): considerăm vectorii

$\mathbf{u} = (a, b, c, d), \mathbf{v} = (a', b', c', d') \in \mathbb{R}^4$. Avem

Transformări liniare:

Verificăm (1): considerăm vectorii

$\mathbf{u} = (a, b, c, d), \mathbf{v} = (a', b', c', d') \in \mathbb{R}^4$. Avem

$$\mathbf{u} + \mathbf{v} = (a + a', b + b', c + c', d + d') \stackrel{\text{not.}}{=} (A, B, C, D)$$

și obținem, din definiția lui T :

Transformări liniare:

Verificăm (1): considerăm vectorii

$\mathbf{u} = (a, b, c, d), \mathbf{v} = (a', b', c', d') \in \mathbb{R}^4$. Avem

$$\mathbf{u} + \mathbf{v} = (a + a', b + b', c + c', d + d') \stackrel{\text{not.}}{=} (A, B, C, D)$$

și obținem, din definiția lui T :

$$T(\mathbf{u} + \mathbf{v}) = T(A, B, C, D) =$$

Transformări liniare:

Verificăm (1): considerăm vectorii

$\mathbf{u} = (a, b, c, d), \mathbf{v} = (a', b', c', d') \in \mathbb{R}^4$. Avem

$$\mathbf{u} + \mathbf{v} = (a + a', b + b', c + c', d + d') \stackrel{\text{not.}}{=} (A, B, C, D)$$

și obținem, din definiția lui T :

$$T(\mathbf{u} + \mathbf{v}) = T(A, B, C, D) = (A + C) + 2Dx + (A + C - 2D)x^2 + Bx^3 =$$

Transformări liniare:

Verificăm (1): considerăm vectorii

$\mathbf{u} = (a, b, c, d), \mathbf{v} = (a', b', c', d') \in \mathbb{R}^4$. Avem

$$\mathbf{u} + \mathbf{v} = (a + a', b + b', c + c', d + d') \stackrel{\text{not.}}{=} (A, B, C, D)$$

și obținem, din definiția lui T :

$$T(\mathbf{u} + \mathbf{v}) = T(A, B, C, D) = (A + C) + 2Dx + (A + C - 2D)x^2 + Bx^3 =$$

$$\begin{aligned} &= [(a + a') + (c + c')] + 2(d + d')x + \\ &+ [(a + a') + (c + c') - 2(d + d')]x^2 + (b + b')x^3 \end{aligned}$$

Transformări liniare:

$$\begin{aligned} &= [(a + c) + 2dx + (a + c - 2d)x^2 + bx^3] + \\ &+ [(a' + c') + 2d'x + (a' + c' - 2d')x^2 + b'x^3] = \end{aligned}$$

Transformări liniare:

$$\begin{aligned} &= [(a + c) + 2dx + (a + c - 2d)x^2 + bx^3] + \\ &+ [(a' + c') + 2d'x + (a' + c' - 2d')x^2 + b'x^3] = \\ &T(a, b, c, d) + T(a', b', c', d') = T(\mathbf{u}) + T(\mathbf{v}). \end{aligned}$$

Transformări liniare:

Verificăm (2):

Transformări liniare:

Verificăm (2): considerăm vectorul $\mathbf{u} = (a, b, c, d)$ și $\alpha \in \mathbb{R}$. Avem

$$\alpha \mathbf{u} = \alpha(a, b, c, d) = (\alpha a, \alpha b, \alpha c, \alpha d)$$

Transformări liniare:

Verificăm (2): considerăm vectorul $\mathbf{u} = (a, b, c, d)$ și $\alpha \in \mathbb{R}$. Avem

$$\alpha \mathbf{u} = \alpha(a, b, c, d) = (\alpha a, \alpha b, \alpha c, \alpha d)$$

Atunci

$$T(\alpha \mathbf{u}) = T(\alpha a, \alpha b, \alpha c, \alpha d) =$$

Transformări liniare:

Verificăm (2): considerăm vectorul $\mathbf{u} = (a, b, c, d)$ și $\alpha \in \mathbb{R}$. Avem

$$\alpha \mathbf{u} = \alpha(a, b, c, d) = (\alpha a, \alpha b, \alpha c, \alpha d)$$

Atunci

$$\begin{aligned} T(\alpha \mathbf{u}) &= T(\alpha a, \alpha b, \alpha c, \alpha d) = \\ &= (\alpha a + \alpha c) + 2\alpha dx + (\alpha a + \alpha c - 2\alpha d)x^2 + \alpha bx^3 = \end{aligned}$$

Transformări liniare:

Verificăm (2): considerăm vectorul $\mathbf{u} = (a, b, c, d)$ și $\alpha \in \mathbb{R}$. Avem

$$\alpha \mathbf{u} = \alpha(a, b, c, d) = (\alpha a, \alpha b, \alpha c, \alpha d)$$

Atunci

$$T(\alpha \mathbf{u}) = T(\alpha a, \alpha b, \alpha c, \alpha d) =$$

$$= (\alpha a + \alpha c) + 2\alpha dx + (\alpha a + \alpha c - 2\alpha d)x^2 + \alpha bx^3 =$$

$$\alpha[(a + c) + 2dx + (a + c - 2d)x^2 + bx^3] = \alpha T(a, b, c, d) = \alpha T(\mathbf{u}).$$

Transformări liniare:

Verificăm (2): considerăm vectorul $\mathbf{u} = (a, b, c, d)$ și $\alpha \in \mathbb{R}$. Avem

$$\alpha \mathbf{u} = \alpha(a, b, c, d) = (\alpha a, \alpha b, \alpha c, \alpha d)$$

Atunci

$$T(\alpha \mathbf{u}) = T(\alpha a, \alpha b, \alpha c, \alpha d) =$$

$$= (\alpha a + \alpha c) + 2\alpha dx + (\alpha a + \alpha c - 2\alpha d)x^2 + \alpha bx^3 =$$

$$\alpha[(a + c) + 2dx + (a + c - 2d)x^2 + bx^3] = \alpha T(a, b, c, d) = \alpha T(\mathbf{u}).$$

Am obținut că T este transformare liniară.

Transformări liniare:

Exemplu

Să se arate că este transformare liniară:

$$T : \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathcal{M}_2(\mathbb{R}), T(a, b, c) = \begin{pmatrix} a & b + c \\ a + b + c & 2a \end{pmatrix}$$

Transformări liniare:

Exemplu

Să se arate că este transformare liniară:

$$T : \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathcal{M}_2(\mathbb{R}), T(a, b, c) = \begin{pmatrix} a & b+c \\ a+b+c & 2a \end{pmatrix}$$

Soluție:

Metoda 2: Aplicăm definiția echivalentă:

Transformări liniare:

Exemplu

Să se arate că este transformare liniară:

$$T : \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathcal{M}_2(\mathbb{R}), T(a, b, c) = \begin{pmatrix} a & b + c \\ a + b + c & 2a \end{pmatrix}$$

Soluție:

Metoda 2: Aplicăm definiția echivalentă:

Definiție (Definiție echivalentă)

Fie V și W două $\mathbb{k}$ -spații vectoriale și $T : V \rightarrow W$ o funcție. Funcția T se numește **transformare liniară** dacă și numai dacă

$$T(\alpha \mathbf{u} + \beta \mathbf{v}) = \alpha T(\mathbf{u}) + \beta T(\mathbf{v}),$$

pentru orice doi vectori $\mathbf{u}, \mathbf{v} \in V$ și orice doi scalari $\alpha, \beta \in \mathbb{k}$.

Transformări liniare:

Fie $\mathbf{u} = (a, b, c), \mathbf{v} = (a', b', c') \in \mathbb{R}^3, \alpha, \beta \in \mathbb{R}$. Avem:

$$\alpha \mathbf{u} + \beta \mathbf{v} =$$

Transformări liniare:

Fie $\mathbf{u} = (a, b, c), \mathbf{v} = (a', b', c') \in \mathbb{R}^3, \alpha, \beta \in \mathbb{R}$. Avem:

$$\alpha \mathbf{u} + \beta \mathbf{v} = (\alpha a + \beta a', \alpha b + \beta b', \alpha c + \beta c') \stackrel{\text{not.}}{=} (A, B, C).$$

Transformări liniare:

Fie $\mathbf{u} = (a, b, c), \mathbf{v} = (a', b', c') \in \mathbb{R}^3, \alpha, \beta \in \mathbb{R}$. Avem:

$$\alpha \mathbf{u} + \beta \mathbf{v} = (\alpha a + \beta a', \alpha b + \beta b', \alpha c + \beta c') \stackrel{\text{not.}}{=} (A, B, C).$$

Din definiția lui T obținem:

Transformări liniare:

Fie $\mathbf{u} = (a, b, c), \mathbf{v} = (a', b', c') \in \mathbb{R}^3, \alpha, \beta \in \mathbb{R}$. Avem:

$$\alpha \mathbf{u} + \beta \mathbf{v} = (\alpha a + \beta a', \alpha b + \beta b', \alpha c + \beta c') \stackrel{\text{not.}}{=} (A, B, C).$$

Din definiția lui T obținem:

$$T(\alpha \mathbf{u} + \beta \mathbf{v}) = T(A, B, C) = \begin{pmatrix} A & B + C \\ A + B + C & 2A \end{pmatrix} =$$

Transformări liniare:

Fie $\mathbf{u} = (a, b, c), \mathbf{v} = (a', b', c') \in \mathbb{R}^3, \alpha, \beta \in \mathbb{R}$. Avem:

$$\alpha \mathbf{u} + \beta \mathbf{v} = (\alpha a + \beta a', \alpha b + \beta b', \alpha c + \beta c') \stackrel{\text{not.}}{=} (A, B, C).$$

Din definiția lui T obținem:

$$\begin{aligned} T(\alpha \mathbf{u} + \beta \mathbf{v}) &= T(A, B, C) = \begin{pmatrix} A & B + C \\ A + B + C & 2A \end{pmatrix} = \\ &= \begin{pmatrix} \alpha a + \beta a' & (\alpha b + \beta b') + (\alpha c + \beta c') \\ (\alpha a + \beta a') + (\alpha b + \beta b') + (\alpha c + \beta c') & 2(\alpha a + \beta a') \end{pmatrix} = \end{aligned}$$

Transformări liniare:

$$= \begin{pmatrix} \alpha a & \alpha b + \alpha c \\ \alpha a + \alpha b + \alpha c & 2\alpha a \end{pmatrix} + \begin{pmatrix} \beta a' & \beta b' + \beta c' \\ \beta a' + \beta b' + \beta c' & 2\beta a' \end{pmatrix} =$$

Transformări liniare:

$$\begin{aligned} &= \begin{pmatrix} \alpha a & \alpha b + \alpha c \\ \alpha a + \alpha b + \alpha c & 2\alpha a \end{pmatrix} + \begin{pmatrix} \beta a' & \beta b' + \beta c' \\ \beta a' + \beta b' + \beta c' & 2\beta a' \end{pmatrix} = \\ &= \alpha \begin{pmatrix} a & b + c \\ a + b + c & 2a \end{pmatrix} + \beta \begin{pmatrix} a' & b' + c' \\ a' + b' + c' & 2a' \end{pmatrix} = \\ &= \alpha T(\mathbf{u}) + \beta T(\mathbf{v}). \end{aligned}$$

Transformări liniare:

Exemplu

Să se determine baze și dimensiuni pentru $\ker T$, $\operatorname{Im} T$, unde

$$T : \mathbb{R}^4 \rightarrow \mathbb{R}_3[x], T(a, b, c, d) = (a+c) + 2dx + (a+c-2d)x^2 + bx^3.$$

Transformări liniare:

Exemplu

Să se determine baze și dimensiuni pentru $\ker T, \operatorname{Im} T$, unde

$$T : \mathbb{R}^4 \rightarrow \mathbb{R}_3[x], T(a, b, c, d) = (a+c) + 2dx + (a+c-2d)x^2 + bx^3.$$

Soluție:

Fie V și W două $\mathbb{k}$ -spații vectoriale și $T : V \rightarrow W$ o transformare liniară.

$$\ker(T) = \{\mathbf{v} \in V : T(\mathbf{v}) = \mathbf{0}_W\}$$

se numește **nucleul** transformării T .

$$\begin{aligned} \operatorname{Im}(T) &= \{\mathbf{w} \in W : \text{există } \mathbf{v} \in V \text{ astfel încât } T(\mathbf{v}) = \mathbf{w}\} = \\ &= \{T(\mathbf{v}) : \mathbf{v} \in V\} \end{aligned}$$

se numește **imaginea** transformării T

Bază și dimensiune pentru nucleu:

Bază și dimensiune pentru nucleu: Avem:

$$\ker(T) = \{\mathbf{v} \in \mathbb{R}^4 : T(\mathbf{v}) = \mathbf{0}_{\mathbb{R}_3[x]}\} =$$

Bază și dimensiune pentru nucleu: Avem:

$$\begin{aligned}\ker(T) &= \{\mathbf{v} \in \mathbb{R}^4 : T(\mathbf{v}) = \mathbf{0}_{\mathbb{R}_3[x]}\} = \\ &= \{(a, b, c, d) \in \mathbb{R}^4 : T(a, b, c, d) = 0 + 0x + 0x^2 + 0x^3\} =\end{aligned}$$

Bază și dimensiune pentru nucleu: Avem:

$$\ker(T) = \{\mathbf{v} \in \mathbb{R}^4 : T(\mathbf{v}) = \mathbf{0}_{\mathbb{R}_3[x]}\} =$$

$$= \{(a, b, c, d) \in \mathbb{R}^4 : T(a, b, c, d) = 0 + 0x + 0x^2 + 0x^3\} =$$

$$= \{(a, b, c, d) : (a+c)+2dx+(a+c-2d)x^2+bx^3 = 0+0x+0x^2+0x^3\} =$$

Bază și dimensiune pentru nucleu: Avem:

$$\ker(T) = \{\mathbf{v} \in \mathbb{R}^4 : T(\mathbf{v}) = \mathbf{0}_{\mathbb{R}_3[x]}\} =$$

$$= \{(a, b, c, d) \in \mathbb{R}^4 : T(a, b, c, d) = 0 + 0x + 0x^2 + 0x^3\} =$$

$$= \{(a, b, c, d) : (a+c)+2dx+(a+c-2d)x^2+bx^3 = 0+0x+0x^2+0x^3\} =$$

$$= \{(a, b, c, d) \in \mathbb{R}^4 : a + c = 0, 2d = 0, a + c - 2d = 0, b = 0\} =$$

Transformări liniare:

Rezolvăm sistemul de ecuații liniare:

$$\begin{pmatrix} \boxed{1} & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 2 \\ 1 & 0 & 1 & -2 \\ 0 & \boxed{1} & 0 & 0 \end{pmatrix} \sim$$

Transformări liniare:

Rezolvăm sistemul de ecuații liniare:

$$\begin{pmatrix} \boxed{1} & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 2 \\ 1 & 0 & 1 & -2 \\ 0 & \boxed{1} & 0 & 0 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} \boxed{1} & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & \boxed{2} \\ 0 & 0 & 0 & -2 \\ 0 & \boxed{1} & 0 & 0 \end{pmatrix} \sim$$

Transformări liniare:

Rezolvăm sistemul de ecuații liniare:

$$\begin{pmatrix} \boxed{1} & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 2 \\ 1 & 0 & 1 & -2 \\ 0 & \boxed{1} & 0 & 0 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} \boxed{1} & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & \boxed{2} \\ 0 & 0 & 0 & -2 \\ 0 & \boxed{1} & 0 & 0 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} \boxed{1} & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & \boxed{2} \\ 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & \boxed{1} & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

Transformări liniare:

Rezolvăm sistemul de ecuații liniare:

$$\begin{pmatrix} \boxed{1} & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 2 \\ 1 & 0 & 1 & -2 \\ 0 & \boxed{1} & 0 & 0 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} \boxed{1} & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & \boxed{2} \\ 0 & 0 & 0 & -2 \\ 0 & \boxed{1} & 0 & 0 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} \boxed{1} & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & \boxed{2} \\ 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & \boxed{1} & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

Deci c este necunoscută secundară, iar soluția sistemului este $a = -c$, $b = 0$, $d = 0$, $c \in \mathbb{R}$.

Transformări liniare:

$$\ker(T) = \{(a, b, c, d) \in \mathbb{R}^4 : a+c=0, 2d=0, a+c-2d=0, b=0\} =$$
$$=$$

Transformări liniare:

$$\begin{aligned}\ker(T) &= \{(a, b, c, d) \in \mathbb{R}^4 : a+c=0, 2d=0, a+c-2d=0, b=0\} = \\ &= \{(-c, 0, c, 0) : c \in \mathbb{R}\} =\end{aligned}$$

Transformări liniare:

$$\begin{aligned}\ker(T) &= \{(a, b, c, d) \in \mathbb{R}^4 : a+c=0, 2d=0, a+c-2d=0, b=0\} = \\ &= \{(-c, 0, c, 0) : c \in \mathbb{R}\} = \{c(-1, 0, 1, 0) : c \in \mathbb{R}\}.\end{aligned}$$

Transformări liniare:

$$\begin{aligned}\ker(T) &= \{(a, b, c, d) \in \mathbb{R}^4 : a+c=0, 2d=0, a+c-2d=0, b=0\} = \\ &= \{(-c, 0, c, 0) : c \in \mathbb{R}\} = \{c(-1, 0, 1, 0) : c \in \mathbb{R}\}.\end{aligned}$$

Obținem $\ker T = \mathcal{Span}\{(-1, 0, 1, 0)\}$, deci $\{(-1, 0, 1, 0)\}$ este un sistem de generatori pentru $\ker T$.

$$\begin{aligned}\ker(T) &= \{(a, b, c, d) \in \mathbb{R}^4 : a+c=0, 2d=0, a+c-2d=0, b=0\} = \\ &= \{(-c, 0, c, 0) : c \in \mathbb{R}\} = \{c(-1, 0, 1, 0) : c \in \mathbb{R}\}.\end{aligned}$$

Obținem $\ker T = \mathcal{Span}\{(-1, 0, 1, 0)\}$, deci $\{(-1, 0, 1, 0)\}$ este un sistem de generatori pentru $\ker T$. Mai mult, $\{(-1, 0, 1, 0)\}$ este sistem liniar independent, deci formează o bază pentru $\ker T$.

Rezultă că

$$\dim_{\mathbb{R}}(\ker T) = 1 = \text{defect}(T)$$

Bază și dimensiune pentru imagine:

Bază și dimensiune pentru imagine: Din teorema dimensiunii avem:

Teoremă (Teorema dimensiunii)

Fie V și W două $\mathbb{K}$ -spații vectoriale și $T : V \rightarrow W$ o transformare liniară. Atunci

$$\text{defect}(T) + \text{rank}(T) = \dim(V).$$

Bază și dimensiune pentru imagine: Din teorema dimensiunii avem:

Teoremă (Teorema dimensiunii)

Fie V și W două $\mathbb{K}$ -spații vectoriale și $T : V \rightarrow W$ o transformare liniară. Atunci

$$\text{defect}(T) + \text{rank}(T) = \dim(V).$$

În cazul nostru:

$$1 + \text{rank}(T) = 4,$$

deci $\text{rank}(T) = 3$. Înseamnă că o bază este formată din 3 vectori.

Transformări liniare:

Avem:

$$\operatorname{Im}(T) = \{T(\mathbf{v}) : \mathbf{v} \in V\} = \{T(a, b, c, d) : (a, b, c, d) \in \mathbb{R}^4\} =$$

Transformări liniare:

Avem:

$$\begin{aligned}\operatorname{Im}(T) &= \{T(\mathbf{v}) : \mathbf{v} \in V\} = \{T(a, b, c, d) : (a, b, c, d) \in \mathbb{R}^4\} = \\ &= \{(a + c) + 2dx + (a + c - 2d)x^2 + bx^3 : a, b, c, d \in \mathbb{R}\}\end{aligned}$$

Transformări liniare:

Avem:

$$\begin{aligned}\operatorname{Im}(T) &= \{T(\mathbf{v}) : \mathbf{v} \in V\} = \{T(a, b, c, d) : (a, b, c, d) \in \mathbb{R}^4\} = \\ &= \{(a + c) + 2dx + (a + c - 2d)x^2 + bx^3 : a, b, c, d \in \mathbb{R}\} \\ &= \{a(1 + x^2) + bx^3 + c(1 + x^2) + d(2x - 2x^2) : a, b, c, d \in \mathbb{R}\} =\end{aligned}$$

Transformări liniare:

Avem:

$$\begin{aligned}\operatorname{Im}(T) &= \{T(\mathbf{v}) : \mathbf{v} \in V\} = \{T(a, b, c, d) : (a, b, c, d) \in \mathbb{R}^4\} = \\ &= \{(a + c) + 2dx + (a + c - 2d)x^2 + bx^3 : a, b, c, d \in \mathbb{R}\} \\ &= \{a(1 + x^2) + bx^3 + c(1 + x^2) + d(2x - 2x^2) : a, b, c, d \in \mathbb{R}\} = \\ &= \operatorname{Span}\{p_1 = 1 + x^2, p_2 = x^3, p_3 = 1 + x^2, p_4 = 2x - 2x^2\}\end{aligned}$$

Transformări liniare:

Obținem că $\{p_1, p_2, p_3, p_4\}$ este un sistem de generatori pentru $\text{Im } T$. Din sistemul de generatori extragem o bază. Identificăm vectorii liniar independenți:

$$[p_1 \ p_2 \ p_3 \ p_4] = \begin{pmatrix} \boxed{1} & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 2 \\ 1 & 0 & 1 & -2 \\ 0 & \boxed{1} & 0 & 0 \end{pmatrix} \sim$$

Transformări liniare:

Obținem că $\{p_1, p_2, p_3, p_4\}$ este un sistem de generatori pentru $\text{Im } T$. Din sistemul de generatori extragem o bază. Identificăm vectorii liniar independenți:

$$[p_1 \ p_2 \ p_3 \ p_4] = \begin{pmatrix} \boxed{1} & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 2 \\ 1 & 0 & 1 & -2 \\ 0 & \boxed{1} & 0 & 0 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} \boxed{1} & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & \boxed{2} \\ 0 & 0 & 0 & -2 \\ 0 & \boxed{1} & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

$\sim$

Transformări liniare:

Obținem că $\{p_1, p_2, p_3, p_4\}$ este un sistem de generatori pentru $\text{Im } T$. Din sistemul de generatori extragem o bază. Identificăm vectorii linear independenți:

$$\begin{aligned} [p_1 \ p_2 \ p_3 \ p_4] &= \begin{pmatrix} \boxed{1} & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 2 \\ 1 & 0 & 1 & -2 \\ 0 & \boxed{1} & 0 & 0 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} \boxed{1} & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & \boxed{2} \\ 0 & 0 & 0 & -2 \\ 0 & \boxed{1} & 0 & 0 \end{pmatrix} \\ &\sim \begin{pmatrix} \boxed{1} & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & \boxed{2} \\ 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & \boxed{1} & 0 & 0 \end{pmatrix} \end{aligned}$$

Transformări liniare:

Obținem că $\{p_1, p_2, p_3, p_4\}$ este un sistem de generatori pentru $\text{Im } T$. Din sistemul de generatori extragem o bază. Identificăm vectorii linear independenți:

$$\begin{aligned} [p_1 \ p_2 \ p_3 \ p_4] &= \begin{pmatrix} \boxed{1} & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 2 \\ 1 & 0 & 1 & -2 \\ 0 & \boxed{1} & 0 & 0 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} \boxed{1} & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & \boxed{2} \\ 0 & 0 & 0 & -2 \\ 0 & \boxed{1} & 0 & 0 \end{pmatrix} \\ &\sim \begin{pmatrix} \boxed{1} & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & \boxed{2} \\ 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & \boxed{1} & 0 & 0 \end{pmatrix} \end{aligned}$$

Vectorii linear independenți sunt p_1, p_2, p_4 , deci ei formează o bază pentru $\text{Im } T$.

Exemplu

Să se determine baze și dimensiuni pentru $\ker T, \operatorname{Im} T$, unde

$$T : \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathcal{M}_2(\mathbb{R}), T(a, b, c) = \begin{pmatrix} a & b + c \\ a + b + c & 2a \end{pmatrix}$$

Bază și dimensiune pentru nucleu:

Bază și dimensiune pentru nucleu: Avem:

$$\ker(T) = \{\mathbf{v} \in \mathbb{R}^3 : T(\mathbf{v}) = \mathbf{0}_{\mathcal{M}_2(\mathbb{R})}\} =$$

Bază și dimensiune pentru nucleu: Avem:

$$\begin{aligned}\ker(T) &= \{\mathbf{v} \in \mathbb{R}^3 : T(\mathbf{v}) = \mathbf{0}_{\mathcal{M}_2(\mathbb{R})}\} = \\ &= \{(a, b, c) \in \mathbb{R}^3 : T(a, b, c) = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}\} =\end{aligned}$$

Bază și dimensiune pentru nucleu: Avem:

$$\begin{aligned}\ker(T) &= \{\mathbf{v} \in \mathbb{R}^3 : T(\mathbf{v}) = \mathbf{0}_{\mathcal{M}_2(\mathbb{R})}\} = \\ &= \{(a, b, c) \in \mathbb{R}^3 : T(a, b, c) = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}\} = \\ &= \{(a, b, c) : \begin{pmatrix} a & b+c \\ a+b+c & 2a \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}\} =\end{aligned}$$

Bază și dimensiune pentru nucleu: Avem:

$$\begin{aligned}\ker(T) &= \{\mathbf{v} \in \mathbb{R}^3 : T(\mathbf{v}) = \mathbf{0}_{\mathcal{M}_2(\mathbb{R})}\} = \\ &= \{(a, b, c) \in \mathbb{R}^3 : T(a, b, c) = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}\} = \\ &= \{(a, b, c) : \begin{pmatrix} a & b+c \\ a+b+c & 2a \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}\} = \\ &= \{(a, b, c) \in \mathbb{R}^3 : a = 0, b+c = 0, a+b+c = 0, 2a = 0\} =\end{aligned}$$

Transformări liniare:

Rezolvăm sistemul de ecuații liniare:

$$\begin{pmatrix} \boxed{1} & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 \\ 2 & 0 & 0 \end{pmatrix} \sim$$

Transformări liniare:

Rezolvăm sistemul de ecuații liniare:

$$\begin{pmatrix} \boxed{1} & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 \\ 2 & 0 & 0 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} \boxed{1} & 0 & 0 \\ 0 & \boxed{1} & 1 \\ 0 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix} \sim$$

Transformări liniare:

Rezolvăm sistemul de ecuații liniare:

$$\begin{pmatrix} \boxed{1} & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 \\ 2 & 0 & 0 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} \boxed{1} & 0 & 0 \\ 0 & \boxed{1} & 1 \\ 0 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} \boxed{1} & 0 & 0 \\ 0 & \boxed{1} & 1 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

Transformări liniare:

Rezolvăm sistemul de ecuații liniare:

$$\begin{pmatrix} \boxed{1} & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 \\ 2 & 0 & 0 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} \boxed{1} & 0 & 0 \\ 0 & \boxed{1} & 1 \\ 0 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} \boxed{1} & 0 & 0 \\ 0 & \boxed{1} & 1 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

Deci c este necunoscută secundară, iar soluția sistemului este $a = 0$, $b = -c$, $c \in \mathbb{R}$.

Transformări liniare:

$$\ker(T) = \{(a, b, c) \in \mathbb{R}^3 : a = 0, b + c = 0, a + b + c = 0, 2a = 0\} =$$
$$=$$

Transformări liniare:

$$\begin{aligned}\ker(T) &= \{(a, b, c) \in \mathbb{R}^3 : a = 0, b + c = 0, a + b + c = 0, 2a = 0\} = \\ &= \{(0, -c, c) : c \in \mathbb{R}\} =\end{aligned}$$

Transformări liniare:

$$\begin{aligned}\ker(T) &= \{(a, b, c) \in \mathbb{R}^3 : a = 0, b + c = 0, a + b + c = 0, 2a = 0\} = \\ &= \{(0, -c, c) : c \in \mathbb{R}\} = \{c(0, -1, 1) : c \in \mathbb{R}\}.\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}\ker(T) &= \{(a, b, c) \in \mathbb{R}^3 : a = 0, b + c = 0, a + b + c = 0, 2a = 0\} = \\ &= \{(0, -c, c) : c \in \mathbb{R}\} = \{c(0, -1, 1) : c \in \mathbb{R}\}.\end{aligned}$$

Obținem $\ker T = \mathcal{Span}\{(0, -1, 1)\}$, deci $\{(0, -1, 1)\}$ este un sistem de generatori pentru $\ker T$.

$$\begin{aligned}\ker(T) &= \{(a, b, c) \in \mathbb{R}^3 : a = 0, b + c = 0, a + b + c = 0, 2a = 0\} = \\ &= \{(0, -c, c) : c \in \mathbb{R}\} = \{c(0, -1, 1) : c \in \mathbb{R}\}.\end{aligned}$$

Obținem $\ker T = \mathcal{Span}\{(0, -1, 1)\}$, deci $\{(0, -1, 1)\}$ este un sistem de generatori pentru $\ker T$. Mai mult, $\{(0, -1, 1)\}$ este sistem liniar independent, deci formează o bază pentru $\ker T$.
Rezultă că

$$\dim_{\mathbb{R}}(\ker T) = 1 = \text{defect}(T)$$

Transformări liniare:

Bază și dimensiune pentru imagine:

Bază și dimensiune pentru imagine: Din teorema dimensiunii avem:

$$\text{defect}(T) + \text{rank}(T) = \dim(V).$$

Bază și dimensiune pentru imagine: Din teorema dimensiunii avem:

$$\text{defect}(T) + \text{rank}(T) = \dim(V).$$

În cazul nostru:

$$1 + \text{rank}(T) = 3,$$

deci $\text{rank}(T) = 2$. Înseamnă că o bază este formată din 2 vectori.

Transformări liniare:

Avem:

$$\operatorname{Im}(T) = \{T(\mathbf{v}) : \mathbf{v} \in V\} = \{T(a, b, c) : (a, b, c) \in \mathbb{R}^3\} =$$

Transformări liniare:

Avem:

$$\begin{aligned}\operatorname{Im}(T) &= \{T(\mathbf{v}) : \mathbf{v} \in V\} = \{T(a, b, c) : (a, b, c) \in \mathbb{R}^3\} = \\ &= \left\{ \begin{pmatrix} a & b+c \\ a+b+c & 2a \end{pmatrix} : a, b, c \in \mathbb{R} \right\}\end{aligned}$$

Transformări liniare:

Avem:

$$\begin{aligned}\operatorname{Im}(T) &= \{T(\mathbf{v}) : \mathbf{v} \in V\} = \{T(a, b, c) : (a, b, c) \in \mathbb{R}^3\} = \\ &= \left\{ \begin{pmatrix} a & b+c \\ a+b+c & 2a \end{pmatrix} : a, b, c \in \mathbb{R} \right\} \\ &= \left\{ \begin{pmatrix} a & 0 \\ a & 2a \end{pmatrix} + \begin{pmatrix} 0 & b \\ b & 0 \end{pmatrix} + \begin{pmatrix} 0 & c \\ c & 0 \end{pmatrix} : a, b, c \in \mathbb{R} \right\} =\end{aligned}$$

Transformări liniare:

Avem:

$$\operatorname{Im}(T) = \{T(\mathbf{v}) : \mathbf{v} \in V\} = \{T(a, b, c) : (a, b, c) \in \mathbb{R}^3\} =$$

$$= \left\{ \begin{pmatrix} a & b+c \\ a+b+c & 2a \end{pmatrix} : a, b, c \in \mathbb{R} \right\}$$

$$\left\{ \begin{pmatrix} a & 0 \\ a & 2a \end{pmatrix} + \begin{pmatrix} 0 & b \\ b & 0 \end{pmatrix} + \begin{pmatrix} 0 & c \\ c & 0 \end{pmatrix} : a, b, c \in \mathbb{R} \right\} =$$

$$\left\{ a \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 1 & 2 \end{pmatrix} + b \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 0 \end{pmatrix} + c \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 0 \end{pmatrix} : a, b, c \in \mathbb{R} \right\} =$$

Transformări liniare:

Avem:

$$\operatorname{Im}(T) = \{T(\mathbf{v}) : \mathbf{v} \in V\} = \{T(a, b, c) : (a, b, c) \in \mathbb{R}^3\} =$$

$$= \left\{ \begin{pmatrix} a & b+c \\ a+b+c & 2a \end{pmatrix} : a, b, c \in \mathbb{R} \right\}$$

$$\left\{ \begin{pmatrix} a & 0 \\ a & 2a \end{pmatrix} + \begin{pmatrix} 0 & b \\ b & 0 \end{pmatrix} + \begin{pmatrix} 0 & c \\ c & 0 \end{pmatrix} : a, b, c \in \mathbb{R} \right\} =$$

$$\left\{ a \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 1 & 2 \end{pmatrix} + b \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 0 \end{pmatrix} + c \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 0 \end{pmatrix} : a, b, c \in \mathbb{R} \right\} =$$

$$= \operatorname{Span}\{A, B, C\},$$

unde

$$A = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 1 & 2 \end{pmatrix}, B = \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 0 \end{pmatrix}, C = \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 0 \end{pmatrix}.$$

Transformări liniare:

Obținem că $\{A, B, C\}$ este un sistem de generatori pentru $\text{Im } T$.
Din sistemul de generatori extragem o bază:

$$[A \ B \ C] = \begin{pmatrix} \boxed{1} & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 \\ 2 & 0 & 0 \end{pmatrix} \sim$$

Transformări liniare:

Obținem că $\{A, B, C\}$ este un sistem de generatori pentru $\text{Im } T$.
Din sistemul de generatori extragem o bază:

$$[A \ B \ C] = \begin{pmatrix} \boxed{1} & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 \\ 2 & 0 & 0 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} \boxed{1} & 0 & 0 \\ 0 & \boxed{1} & 1 \\ 0 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix} \sim$$

Transformări liniare:

Obținem că $\{A, B, C\}$ este un sistem de generatori pentru $\text{Im } T$.
Din sistemul de generatori extragem o bază:

$$[A \ B \ C] = \begin{pmatrix} \boxed{1} & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 \\ 2 & 0 & 0 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} \boxed{1} & 0 & 0 \\ 0 & \boxed{1} & 1 \\ 0 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} \boxed{1} & 0 & 0 \\ 0 & \boxed{1} & 1 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

Transformări liniare:

Obținem că $\{A, B, C\}$ este un sistem de generatori pentru $\text{Im } T$.
Din sistemul de generatori extragem o bază:

$$[A \ B \ C] = \begin{pmatrix} \boxed{1} & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 \\ 2 & 0 & 0 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} \boxed{1} & 0 & 0 \\ 0 & \boxed{1} & 1 \\ 0 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} \boxed{1} & 0 & 0 \\ 0 & \boxed{1} & 1 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

deci vectorii linear independenți sunt A, B . Rezultă că $\{A, B\}$ este o bază pentru $\text{Im } T$.